

Pilis-Dunakanyari

HÍRMONDÓ

2023.
Április

Ingyenes újság!

• Budakalász • Csobánka • Dunabogdány • Kisoroszi • Leányfalu • Pilisszentlászló • Pilisszentkereszt • Pomáz
• Pócsmegyer • Szentendre • Szigetmonostor • Tahitótfalu • Visegrád

**Miért dolgozik
a Víz Koalíció?**

2

**Önkormányzati fejtörő:
a költségvetés**

3

**Családi napok Szentendre
múzeumaiban**

4

**Tovább szépül
Leányfürdő**

7

Sétára hív a térség

A Pomázi Ökokör 2019-es megalakulása óta fontos küldetésének tartja az ismeretterjesztést, az érzékenyítést és a szemléletformálást a környezet- és természetvédelem területén. A márciusban átadott Pomázi Mesélő Ösvény után április 22-én nyitja meg kapuit a Klissza-ösvény, mely öt állomáson mutatja be a terület értékeit. Leányfalun a helytörténeti sétaút 2016-ban született, és az elmúlt hét év jelentősen meglátogatott már rajta, ezért most felújítják. A 15 egységből álló tanösvény május végétől várja ismét a szabadban sétálókát. És hogy miként lehetnek jól a térségi iskoláknak azzal, hogy a séták, túrák során gyűjtik a lépéseiket egy applikáció segítségével? *Olvasson minderről a 6. oldalon!*

Töltse hagyományosan a húsvétot!

Ismét színes programkavalkáddal várja a látogatókat húsvétvasárnap és -hétfőn a Skanzen. A locsolkodás és a tavaszi mulatságok hangulatát a mosonmagyaróvári Lajta Néptáncgyűttes táncosai elevenítik meg. A kézműves foglalkozások középpontjában a hímes tojás áll. Részt vehetnek a látogatók szakrális programokon: a Skanzen felszentelt templomaiban húsvétvasárnap és hétfőn katolikus misét, református és unitárius istentiszteletet tartanak. *Ha felkeltette érdeklődését a programsorozat, lapozzon a 4. oldalra!*

Idén sem marad el a tradicionális locsolkodás

Hiánypótló kiállítás A GYŰJTEMÉNY

A Ferenczy Múzeum épülete a Kossuth Lajos utcán

Bizony, így csupa nagybetűvel! A Ferenczy Múzeum gyűjteményes tárlata a centrum több mint tízezer darabból álló képzőművészeti gyűjteményéből válogat, egészen 1900-tól 2022-ig. Olyan műveket láthatnak az érdeklődők, melyek már régóta nem voltak kiállítva vagy új szerzemények. Egyidejűleg szemlélhetünk alkotásokat napjaink kiemelkedő kortárs képzőművészeitől és a 20. század meghatározó szentendrei alkotóitól. *A 4. oldalon olvashatja a részleteket.*

Áprilisban a magyar költészetet ünnepeljük

Színes programsorozattal készülnek a térség települései József Attila születésnapjának évfordulójára. Április 11-én indul Szigetmonostoron a Keresd a verset! játék. 50 Petőfi verset helyeztek ki a szervezők a Faluház és Könyvtár belső tereiben és kertjében, s arra buzdítják a jelentkezőket, hogy találjanak meg minél többet belőlük! Szentendre a városban élő kortárs vagy éppen szárnyaikat bontogató költőket szólította meg. A Szentendrei Kulturális Központ a rendezvény@szentendre.hu e-mail címre várja a saját költésű, szalonképes műveket. A beküldött verseket belvárosi helyszíneken és buszmegállóknál üresen szomorkodó plakáttartókban teszik közzemlére. Pomázon pedig a tavaly hagyományteremtő szándékkal megrendezett Dunakanyar Versíró-Versmondó Versenyt hirdették meg ismét, de már országos szinten, életkori megkötés nélkül. *Tudjon meg még többet a költészet napi eseményekről az 5. oldalon!*

Majális másképp

Majálisra már 1900-tól jártak a szentendriei, főképpen Sztaravodára. Persze ez még afféle zsákban futásos, lisztfújas, lepényevéses ünnep volt. Most egy másik tradíció volt a szentendrei városháza számára a minta, mert ez év május elsején az Önkéntesek napját rendezik meg a Postás Strandon. Településünkön is szép számban vannak olyanok, akik szabadidejüket, tudásukat és energiájukat mások segítésére áldozzák fel. A kutyasétáltatástól az online ügyintézésig, bevásárlástól közös beszélgetésig sok-sok száz módja lehet az önkéntes munkának. *További részletekért keresse fel az 5. oldalt!*

A Postás Strandon várják az érdeklődőket május 1-én

Költészet Napja

2023. ÁPRILIS 11.
LEÁNYFALU

16.00
KOSZORÚZÁS A MÁRAI SÁNDOR EMLÉKTÁBLÁNÁL
(LEÁNYFALU, EDESSZÉNY UTCA)
KÖSZÖNTŐT MOND:
NYÍRI CSABA
LEÁNYFALU KULTURÁLIS, KOMMUNIKÁCIÓS, KÖLKAPOCSOLATOK BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE.

17.00
A RAVASZ LÁSZLÓ KÖNYVTÁR KERTJÉBEN
KÖLTÉSZET NAPI ÖSSZEÁLLÍTÁS
A LEÁNYFALUI SZÉKER SZÍNHÁZ
ELŐADÁSÁBAN

POMÁZI
KÖNYVTÁRI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

A DUNA MŰVÉSZEGYÜTTES
BEMUTATJA:
KIS MAGYAR TÁNCRAJZ

DÁTUM:
2023. ÁPRILIS 28.
PÉNTEK 10:30

A Tánc világnapja alkalmából
„Kis magyar táncrajz” címmel
rendhagyó néprajzi óra a
Duna Művészegyüttes
közreműködésével

Belépő: 1000 Ft/fő

Kísérő tanároknak ingyenes!
Jelentkezés:
szervezes.pmhk@pomaz.hu
06 20 228 2135
Borbély Brigittánál

HÁROMSZÉKI ÁGOTA
fuvolaművész koncertje

2023. április 28.
péntek 19.00

Zongorán kísér:
Gyökér Gabriella és Pauló Zsuzsanna

Műsora: Bach, Pleyel, Schubert és Martin művei

Belépőjű: 1.000 Ft, mely a koncert előtt, a helyszínen kapható.

A koncert a Halász Alapítvány Művészeti Iskolájával
való együttműködés keretében valósul meg.

KOS KÁROLY MŰVELŐDESI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
3011 KOSKALAZ, Szentendrei út 9. • +3636/304488 • +3670/117183
WWW.KOSKALAZ.HU

SZENTENDRE AKTUÁLIS HÍREI

„A gondolkodás- és szemléletmód-váltás hozhat eredményt”

Az elmúlt esztendőket megtanítottak bennünket arra, milyen nehéz tervezni. Mégis, vannak olyan területei az életnek, ahol igenis tudatosan kell előre gondolkodni, és nem szabad megrettenni az akadályoktól. Ehhez azonban szükséges időnként felülvizsgálni a nézőpontunkat. Hogyan jöhetett létre végül Szentendrén a Spar-projekt, mely sokkal több egy áruháznál? Miért indít a polgármester Facebook oldalát, és miért kell másként gondolkodnunk a vízről, mint addig? Olvassák el Fülöp Zsolt szentendrei polgármesterrel készített interjúnkat!

Fejlesztések indulnak a HÉV-állomás környékén

Előző lapszámunkban olvashattak a Spar-projekt előzményeiről: az áruház 2021 tavaszán történt leégésétől egészen addig, hogyan lett sikeres a Spar Magyarország Kft. pályázata az önkormányzati területre kiírt beruházáson. A szerződést hivatalosan március 29-én írták alá a Városházán: *Heiszler Gabriella* a Spar Magyarország Kft. elnök-igazgatója, *Egyházy Tibor* hálózati-fejlesztési és ingatlangazdálkodási vezető, valamint Szentendre önkormányzata nevében *Fülöp Zsolt* polgármester szignózta a dokumentumot.

– Szeretnék egy kicsit visszatérni az időben. A '70-es években országos hír volt, hogy milyen modern, könnyűszerkezetes, a kor igényeinek megfelelő kereskedelmi-szolgáltató központot kapott Szentendre. Azóta megváltoztak az elvárások. Már a 2000-es évek előtt, az akkori önkormányzat elkezdte felülvizsgálni, hogy hogyan is lehetne korszerűsíteni ezt a központot, és előrelátóan a HÉV és a Volán pályaudvar megújításában is gondolkodtak. Egységben szemléljük ezt a beruházást. A mindenkori önkormányzatok is ennek megfelelően szeretnék volna a fejlesztést elindítani állami segítséggel vagy magántőke bevo-

Elkészültek az új áruház látványtervei

násával, de egyik sem hozott eredményt. Ebben a kontextusban kell vizsgálni a mostani eseményt. Szemlélet- és gondolkodásmód-váltás, ami eredményt hozhat. Ez vezethetett eredményre a HÉV-állomás és környéke megújítása kapcsán is. Nem engedjük el az egész koncepciót, hanem elemeire bontottuk, és a legegyszerűbb beruházási csomaggal kezdünk. Ugyanakkor az a szemléletünk, hogy egységben gondolkodunk, ugyanaz maradt.

– Mit tartalmaz a Spar Magyarország Kft.-vel kötött szerződés?

– Szabályozza, hogy a teljes önkormányzati területre tíz éven belül milyen beruházásokat tervezünk közösen a Sparral. A hamarosan induló építkezés az első üteme ennek a fejlesztési ciklusnak: az élelmiszer-áruház létrejöttét tartalmazza, a hozzá tartozó mely-, illetve felszíni parkolókat, tereprendezést, zöldfelület kialakítását a Vasúti villasornál, parkolók rendbetételét, járdaépítést, fásítást és zebraépítést. A második ütemben a jelenleg még eredeti helyükön álló épületek elbontása és a szolgáltatások mai formába öntése van benne.

– Milyen ütemterv szerint halad majd a jövőben a beruházás?

– Most készülnek a konkrét kiviteli tervek, amelyeket a Tervtanács jóváhagyásával benyújtunk a járási hivatalhoz. Az összes szakhatósági engedélyt is be kell szerezni, illetve a közművektől a hozzájárulást, ez április végéig megtörténik. Ha ez a csomag megvan, a legvégén lehet csak benyújtani a plázaengedélyre a kérelmet. (2015. február 1-től hatályos a jelenleg érvényes „Plázastop-törvény”, mely kimondja, hogy az egész ország területén, a 400 négyzetméternél nagyobb kereskedelmi építmények csak akkor kaphatnak építési engedélyt, ha a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal speciális bizottsága kiadja rá a „plázaengedélyt” – szerk.) Bizom benne, hogy legkésőbb szeptemberig sikerül megkapnunk a hozzájárulást. Úgy írtuk ki a pályázatot, hogy ha megvan az építési engedély, akkor a régi torzó elbontásával kell kezdeni, s természetesen parkolók kialakításával, ugyanis a jelenlegi parkolóhelyen, a murvás területen épül majd fel az új Spar.

– Készültek már látványtervek is, mi volt a Tervtanács meglátása?

– A Tervtanácsnak szakmai alapon voltak megjegyzései, módosítási kérélmek. Többkörös egyeztetés alapján született meg a terv, végül egyhangúan támogaták: a város arculatához illeszkedő, léptékeihez igazodó beruházás lesz. Fontos, hogy olyan épületegyüttes alakuljon ki a végén, amely egységet képez.

Polgármesteri Facebook oldal indult

Március 13-án született meg az első bejegyzés **Fülöp Zsolt polgármester Facebook oldalán.** (<https://www.facebook.com/fulopzsoltpolgarmester>) A Spar-projekt eseményei mellett számos témában tájékozódhatnak ezen a felületen is a követők: a többi között, hogy mi lesz a SZEI sorsa, miért fontos a Városrészi

Költségvetés, de teret adhat az oldal örömhíreknek s alkalmat teremt búcsút venni tisztes szentendrei polgároktól is.

– Be kellett látnom, a kommunikációnak az a fajta változása, amit mindannyian megélünk, a közösségi média előtérbe kerülése, kikényszerítette, hogy felülbíráljam személyes hozzáállásomat ehhez a területhez. Hangsúlyozom, ez nem Fülöp Zsolt magánember Facebook oldala – olyan nem volt és nem is lesz – hanem a mindenkori polgármester Facebook oldala, ahol tudja tájékoztatni a szentendrieiket némileg más hangnemben, kicsit személyesebben, mint a város hivatalos Facebook oldalán. A kommunikációs csapattal közösen dolgozunk rajta, vannak hét elején megbeszélések a fő témákról, de amikor például hirtelen bezár egy gyógyszertár a HÉV-állomásnál, mert körbekerítik, akkor az élet ezt felülírja: az lesz a legfontosabb, hogy látható legyen milyen intézkedéseket teszünk, milyen megoldást szeretnénk elérni. Egy olyan szolgáltatás költözik ki most ideiglenesen a Pomázi úti Intersparba, amit nagyon sokan használtak. Szerencsére már szerződése van a Spar Magyarország Kft.-vel a gyógyszertár tulajdonosának, hogy amikor megépül az új áruház, oda visszaköltözhessen a patika.

Tiszta vizet a poharainkba!

A **Víz-Koalíciót** civil szervezetek, a vízügyben dolgozó szakemberek, szakszervezetek és önkormányzatok alapították 2021-ben. *Szentendre és Pomáz városa*, valamint a pomázi *Közösen a Városunkért Egyesület*, a *Pomázi Civil Szövetség* és a *Civil Kalász* is tagja a szövetségnek. A cél, hogy az egészséges ivóvízhez mindenki hozzáférhessen, ehhez pedig meglegyenek a fenntartható szolgáltatás feltételei. A *Víz Hete programsorozat* záróeseményén kerekasztal beszélgetést rendeztek a VDSZ Székházban, melynek **Fülöp Zsolt** is résztvevője volt.

– Jól látható, hogy az infrastruktúra nem követte azt a népességszám-növekedést, ami nemcsak Szentendrén, hanem a környező településeken is végbement. Az a furcsa helyzet áll elő, hogy mindamellett, hogy itt a Duna, a legjobb víznyerő kútjaink is itt vannak, Budapestet innen látja el a Fővárosi Vízművek vízzel, a Duna Menti Regionális Vízmű, ami a Duna jobb partján szolgált, mégis vízhiánnyal küzd. Nem azért, mert nincs a Dunában víz, vagy nem tudja kinyerni, hanem mert a csövek régiek, elavultak és kicsi az áteresztőképességük. Ennek a megoldása mindannyiunk közös felelőssége!

A székházban folytatott beszélgetés során kiderült az is, hogy *V. Németh Zsolt*, a nemrégiben felállított *Energetikai Minisztérium* vízi közmű rendszerért felelős államtitkára, vízügyi szakember és volt polgármester is, így látja a kérdést a szolgáltató és az önkormányzatok oldaláról is. Kevesen tudják, hogy a DMRV évi 200-300 millió forint közötti közműadót fizet az államnak. Ezt az összeget fejlesztésre, felújításra is költhetné! Elhangzott ezen a konferencián az is, hogy nagyon gyors változást lehetne elérni azzal, ha – a vízdíjhoz nem nyúlva – a 27%-os áfát 5%-ra csökkentenék. A kettő közti különbség fejlesztési alapként maradhatna a szolgáltatónál. A Víz Koalíció friss tanulmányából kiderült – és ez számomra is meglepő volt –, hogy ha a Duna Menti Regionális Vízmű ugyanannyi pénzt kap az elkövetkezendő években, mint amennyit eddig kapott, akkor a teljes területének ivóvíz-hálózat felújítása 197 év alatt valósulna meg, és ez jobb, mint a magyarországi átlag, ami 307 esztendő. A vízhiány folyamatos Szentendrén, az éghajlatváltozás miatt szárazság is gyakrabban lesz. Nagy felelősségünk, hogy miként gondolkodunk a víz- és csatornahálózatról. Ezen a konferencián vetettem fel azt a gondolatot, hogy nemcsak azzal kellene foglalkoznunk, hogyan nyerjük ki a vizet és hogyan juttatjuk el a fogyasztóhoz, illetve a szennyvizet hogyan tisztítjuk meg, hanem hogy a csapadékvízzel hogyan bánjunk. A vízháztartás körforgása, a felhőtől a csapadékon át a talajba leszivárgó nedvességig, amit aztán kiszívunk és ivóvízként felhasználunk. Be kellene hozni a „*csapadékvíz megtartás*” fogalmát akár a családi házainknál, akár az önkormányzatoknál.

– Ebben mit tud tenni az önkormányzat?

– Szeretnénk egy a komposztálási programhoz hasonló akciót előkészíteni. Ahogyan a legjobb, ha helyben használjuk fel a komposztot, úgy a csapadékvíz esetében is vízmegejtő berendezésekre lehetne pályázni. *A Barackvirág utca csapadékvíz-elvezetésére például olyan pályázatot adtunk be, amiben nem csak az elvezetés van benne, hanem a megtartás, csapadéktároló kialakítása is: hogy legyen a víznek ideje elszikkadni, párologtatni, ami hűti a környezetet.* A belvárosi szenny- és csapadékvíz rendszer szétválasztását két éve fejeztük be: a 300 millió forint pályázati pénz mellé az önkormányzat mintegy 400 milliót tett hozzá. A program fontos eleme volt (a MANK-nál) egy hatalmas csapadékvíz tároló kialakítása is. Tavaly nyáron például ebből a tárolóból vett ki vizet a Városi Szolgáltató és locsolta a virágokat, fákat. Kevesen tudják, hogy a *törvény az önkormányzatoknak azt a feladatot adja, hogy a csapadékvíz elvezetéssel foglalkozzanak, míg az állami cégek feladata az ivóvíz- és szennyvízellátás biztosítása.*

– Jó lenne, ha törvényi szinten egységesen kezelnék ezeket az egymástól elválaszthatatlan területeket. A Víz Koalíción zajló megbeszélésekből is kitűnik, hogy szemléletváltás van folyamatban, a döntéshozónál is! Az élet kikényszeríti, hogy másként viszonyuljunk a vízhez, mint a természet adta legnagyobb kincsünkhöz.

H.D.

A nemzeti minimumban kellene megegyezni

Szentendrére is megérkezett a MÖSZ és az Egyensúly Intézet konferenciasorozata, amely az önkormányzatok finanszírozási rendszerének megújítását készíti elő. A nemzeti minimum megtalálása lehet a megoldás a helyi és a központi feladatok megfelelő súlyozására. A Magyar Önkormányzatok Szövetsége (MÖSZ) a szentendrei városvezetés aktív részvételével már a tavalyi választásokat megelőzően kezdeményezte, hogy alapjaiban alakítsák át a finanszírozási rendszert. Ebben pártállástól függetlenül a hazánkban működő összes önkormányzati szövetség egyetért. Az Egyensúly Intézet a MÖSZ-szel közös akcióban országos konferenciasorozaton méri fel a helyi önkormányzatok ezzel kapcsolatos igényeit, majd lezárultával összefoglaló tanulmányt készít.

A szentendrei városházán tartott regionális rendezvényen a házigazdák mellett *Pilis-szentlászló és Pomáz vezetői* is részt vettek. Az Egyensúly Intézet számára készült, és a konferencián ismertett idei kutatásból kiderült, hogy alapvető kérdés az önkormányzati működés finanszírozása. A többség úgy látta, amennyiben ez teljesül, a testületek valamennyi kötelező feladatot képesek megfelelő színvonalon biztosítani a helyben lakóknak. Akadt olyan résztvevő is, aki szerint vannak olyan feladatok, amelyeket jobban el tudnak látni országos szinten. Abban egyetértettek a jelenlévők, hogy a jelenlegi, túlságosan központosított rendszer elveszi az önkormányzatok önállóságát. Problémaként említették, hogy miközben az egyik oldalon egyre több forrást vonnak el a testületektől, a másik oldalon még az állam által előírt kötelező feladatok ellátá-

sához sem kapják meg az önkormányzatok a szükséges forrásokat. Ezekre a kötelező feladatokra (egészségügyi és szociális alapellátás, óvodai nevelés, közvilágítás, helyi közutak, stb.) fordítható csekély állami forrásokat helyiellátással kell kiegészíteni, így a fejlesztésekre alig jut valami. A pályázati

A konferencia előadói

képviselőikben jobban, és még inkább a polgármesterekben látják azokat, akik érdekeiket képviselik. Az előadást követő beszélgetés során kiderült, a képviselők egyetértettek abban, hogy alapvető kérdés az önkormányzati működés finanszírozása. A többség úgy látta, amennyiben ez teljesül, a testületek valamennyi kötelező feladatot képesek megfelelő színvonalon biztosítani a helyben lakóknak. Akadt olyan résztvevő is, aki szerint vannak olyan feladatok, amelyeket jobban el tudnak látni országos szinten. Abban egyetértettek a jelenlévők, hogy a jelenlegi, túlságosan központosított rendszer elveszi az önkormányzatok önállóságát. Problémaként említették, hogy miközben az egyik oldalon egyre több forrást vonnak el a testületektől, a másik oldalon még az állam által előírt kötelező feladatok ellátá-

rendszer hibájából rótták fel, hogy nem dönthetnek helyben arról, milyen fejlesztésekre van szükség, hanem az aktuális pályázati lehetőségekhez kénytelenek igazítani a beruházásokat. Az is elhangzott, hogy a pályázati rendszernek átmeneti megoldásnak kellene lenni addig, amíg a finanszírozás helyzete nem rendeződik, és az önkormányzatok nem rendelkeznek megfelelő forrásokkal, amelyből a település ügyeit rendezni tudják.

Fülöp Zsolt polgármester az elhangzottakat kiemelve arról beszélt, hogy a jelenlegi rendszerrel szemben a helyben felvetődő problémákat helyben lehet leghatékonyabban, leggyorsabban és leginkább korrupciómentesen megoldani. Hozzátette, megosztottan kellene azokat a feladatokat is kezelni, amelyekben jelenleg nincs hatásköre az önkormányzatoknak. Példaként említette a kétszintű rendőrséget, amely a jelenleginél sokkal jobban tudna idomulni a helyi, régiós igényekhez. Szorgalmazta azt is, hogy helyi energiaközösségeket szervezve energiaellátási kérdésekben legyen nagyobb önállósága az önkormányzatoknak, illetve a regionális szervezeteknek. Fülöp hangsúlyozta, hogy szociális és egészségügyi területen is nagyobb önállóságra lenne szükségük az önkormányzatoknak, illetve, hogy a vagyongazdálkodást professzionális szervezetekre kellene bízni, mert jelenleg „vagyonfelélés folyik, részben kényszerből, részben kormányzati ösztönzésre.” **A nemzeti minimum megtalálásaig kellene eljutni a kormányval való egyeztetés során,** amelyben feladatonként meg lehetne határozni az elhatárolás megfelelő szintjét. Ez biztosíthatná, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat a leghatékonyabban tudjuk felhasználni mindannyiunk javára. A konferenciasorozat folytatódik, az ország összesen tizenöt településén elemezve a helyi tapasztalatokat.

(Forrás: Szentendrei Hírlevél)

Tavaszi megtisztulás

Kilencven helyszínen tisztogatja a közterületeket a **Szentendrei Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt.** negyven munkatársa. A városrészeket járva a képviselők írták össze, milyen munkákat kell elvégezni.

Ennek alapján készített ütemtervet a VSZ Zrt., s kezdte el a takarítást, amelyet a húsvéti ünnepekre fejeznek be. Az utak mentén kézi úrtisztítást – a VSZ zsarog szerint „sarazást” – végeznek, azaz fellazítják a lerakódott szennyeződést a takarítógépek számára. Két-három gép dolgozik folyamatosan, a seprősek nagynyomású vizes takarítást végeznek, a nagy teljesítményű porszívógépek a lerakódott port távolítják el. Megszépitik a buszvárókat, az aluljárókat, az utcabútorokat, tisztítják a lépcsőket, rendet raknak a szelektív hulladékgyűjtők környékén.

vágják a cserjéket és más élő növényeket. Előkészítik a cserje- és virágágyakat a május végi, június eleji megújításra, virágültetésre. A fás területek gondozása folyamatos munka.

Ahogy a VSZ Facebook oldalán is olvasható, **arra kéri a szentendrieiket, hogy a Városi Szolgáltató munkatársaival együtt óvják a város tisztaságát!**

A szerkesztőség elérhetőségeken ■ Nyomdai előkészítés: **KOCKA** ■ Szerkesztőség levelezési címe: Szentendre, Duna-korzó 25. Mobil: 06(30)986-2737, E-mail: pilis.dunapress@gmail.com ■ A lap Budapest, Dunabogdány, Ledányfalva, Pomáz, Szentendre, Szigetmonostor és Tahitótfalu települések támogatásával készül. ■ Nyomdai előállítás: **Mediaworks Hungary Zrt.** ISSN 1786-1802

Adóemelésre volt szükség Szigetmonostoron

A költségvetés „elszállt”

ra Molnár Zsolt.

Szigetmonostor polgármestere hangsúlyozta, **főként a sokszorosára nőtt energiaköltségek okozzák a nehézségeket**, hiszen az eddigi 20-30 milliós éves gázár helyett most 90 milliós tétellel kell számolnia a testületnek. – Az is gond hogy **a Fővárosi Vízművektől kapott 1%-os támogatás tavaly már csak fél százalék volt, idén meg a fővárosi közgyűlés döntésétől függ**, hogy milyen mértékű lesz a hozzájárulás. Márpedig ez újabb 30 milliós kiesést jelenthet, így ha csak a két fenti összeget nézzük, **máris 90 milliós hiány tátong a költségvetésben.**

További nehézség, hogy **a kötelező béremelés miatt is nőtték a kiadásaink**, ezért adóemelésre kényszerültünk, ám a **különbözet így is kisebb, mint a hiány, kevesebb, mint 1% maradványt tartalmaz a költségvetésünk, a fent említett bizonytalanságokkal együtt. Abban reménykedünk, hogy kapunk valamilyen központi segítséget a rezsifizetéshez**, annál is inkább, mert mi nem lakossági, hanem piaci áron áron vesszük önkormányzatként az energiát. Ezen a területen pedig ahány szolgáltató van, annyiféle összegért dolgoznak. Tavaly gázügyben gyorsan meg kellett oldanunk a problémát, így azonnal szerződöttünk, de bizony járhattunk volna jobban is, mert később csökkentek az árak. **Az áramellátás tekintetében** később kötöttünk szerződést, ezen a téren **jobb is a helyzetünk, mert igencsak erős csökkenés volt az elmúlt időszakban.** Konkrétan **tavaly augusztusban 240, szeptemberben 160, decemberben 130 Ft/kuh volt az ár, végül aztán intézményeinkkel 90 Ft/kuh áron kötöttünk egyezséget, ha ma kötnénk ennél is kedvezőbb lenne. A gázárat tekintve** egyébként számunkra nem volt segítség, a kormány energiaár rögzítő intézkedése, minthogy **a határozott időre kötött szerződésünk köt minket a megállapodásban szereplő árhoz abból kilépni nem tudunk.** Tehát mondhatom, hogy **nagyon „elszállt” a költségvetésünk**, annyira, hogy **a likviditási gondok miatt fo-**

lyószámlahitelt kellett felvennünk, hogy az év első két és fél hónapjában tudjuk finanszírozni a működésünket. Most az adóbevételek némiképp feltöltötték ezt a kintlévőséget, de úgy számoljuk, az év második felétől ismét mínuszba kerülhetünk, és talán az őszi adóbevételeknél fordulhat újra pozitívba a mérleg.

– Mivel ilyen feltételekkel készítettük a költségvetést, **abban semmilyen beruházás nem szerepel, aminek nincs kötelező érvénye. Voltak tavaly, tavalyelőtt elnyert pályázatok, amelyek idén futnak ki, ezeket be kell fejeznünk, de az idén elnyert megvalósítandó pályázatoknál is nagy a bizonytalanság.** A beadáshoz képest nagyjából három év telik el – tervkészítés, beadás, elbírálás, kivitelező pályáztatása..stb. – a megvalósításig. Így aztán **hiába 100%-os a támogatás, mire odaérünk, már komoly önkormányzati önrészt is bele kell tennünk a költségek emelkedése miatt.** Ilyenkor mérlegeljük, létre tudjuk-e hozni a nullára tervezett, de végül több tízmilliós költségre növekedett tervet.

Molnár Zsolt szólt arról is, hogy a gazdálkodás egyensúlya érdekében **a lakosságot érintő adóemelésokről is határoztak.**

– A **kommunális adó** 12.500-ról 20.000-re változott, a telekadó 50%-kal nőtt. Itt sávosan módosult az eddigi felső korlátot meghatározó kedvezmény mértéke. **A lakások építmenyadója** nem nőtt számottevően, de a gazdasági típusú épületeké jelentősen változott. Az **iparüzési adó** 1,5-ről 1,8%-ra nőtt és az **idegenforgalmi adó** is emelkedett. Tudom, senki nem erre gondol elsőként, de még **a mostani emelésekkel is adónemenként eltérő módon, de az adó mértékében a kivethető adó 40-60%-ánál tartunk, s hangsúlyozom, tíz éve nem volt semmilyen emelés.** Most nálunk is az történik, ami nyilván sok önkormányzatnál, hogy a testület közben tartja a költségvetést, havonta ránézünk a likviditási helyzetre, a rezsiárakra, és az olyan típusú feladatoknál is, amik nem működést érintenek, csak a testület egyetértésével kezdheti el a munkát az intézmény vezetője, illetve a polgármester.

Szigetmonostor önkormányzata minden lehetséges módon **igyekszik növelni bevételeit**, ezért nagyarányú – **mintegy 70 milliós ingatlanellátást is tervez ebben az évben.**

(Pilis-dunapress infó/C.D.)

Folytatódik az adóreform Pomázon

Átgondolt költségvetés készült

A költségvetés készítését azzal kezdtük, hogy tavaly novemberben tartottunk egy találkozót a művelődési házban, s ott meghallgattuk a lakosság véleményét – tudtuk meg Leidinger Istvántól. Po-

máz polgármestere hangsúlyozta, a találkozón elhangzottakat is figyelembe vették a büdzsé „megalkotásakor”.

– Új körülmény, hogy városunk adóerőképesége meghaladta a limitet – a 22.000 Ft/fő – így idén már kell fizetnünk szolidaritási hozzájárulást az államnak, mintegy 7,2 millió forintot. A költségvetésben kiemeltük, hogy az intézmények, s így a település működőképessége mindennel szemben elsőséget élvez. Természetesen, ha vannak lehetőségek beruházásokra, fejlesztésekre, akkor ezekkel élni kell. Döntöttünk továbbá róla, hogy tovább folytatjuk az adóreformot. Nem emeltünk ugyanis adót Pomázon, hanem egy korszerűsítést hajtottunk végre. Főként a nagycsaládosoknak és a nyugdíjasoknak nyújtottunk ezzel kedvezményt, minden más adókedvezményt pedig megszüntettünk, de az adó mértéke ugyanannyi maradt, mint volt korábban. A nem lakás célú építmények adójában és a telekadóban volt némi változás, emelkedés, illetve adózás alá vontunk olyan területeket is, amelyeket korábban nem. Megfogalmaztuk, hogy pályáznunk kell, amennyit csak tudunk, noha ebben az időszakban nem sok kiírás jelenik meg. Szerepeltethettük a költségvetésben olyan tételeket, amelyek tavalyról húzódtak át, vagy ugyanis igazán eredményesek voltak a pályázataink. Van például egy 293 milliós fejlesztési támogatásunk, amelynek felhasználása folyamatban van, s van két másik nyertes beadvány is, amelyek tervezése, előkészületei megkezdődtek már a múlt évben, így például idén lesz lehetőségünk a belterületi járdák korszerűsítésére. Természetesen nekünk is gondot okoz, hogy mire megkapjuk a pályázati támogatást, az már rég nem éri el az eredeti összeg értékét, s

hozzá kell tenni pár tízmilliót az önkormányzatnak. Mégis megoldjuk, mert fontos pályázatokról van szó.

Tervezünk aztán idén – koncepciószinten – telekértékesítést is, mintegy 200 millió Ft értékben. Rögzítettük a költségvetésben azt is, hogy a köztisztviselői illetményalapot meg kell emelnünk, és természetesen gondoltunk az energiaáremelésre is! Az elektromos áramnál és a gáz nagyfogyasztóknál azt mondhatom „jók vagyunk”, de a gázár változás a kis fogyasztóknál rendkívül súlyosan érintette az önkormányzatot.

A költségvetésben idén durván 4 milliárdos bevételi és kiadási főösszeggel tudunk számolni. Ami intő jel, hogy működési bevételeink 68%-os összege mellett 72% működési és fenntartási kiadásra megy el, így ez most nincs egálban. Felhalmozási bevételnek idén 6,4%-ot tervezünk, ami kb. 260 milliós tétel, viszont felhalmozási kiadásra 17%-ot írtunk, ez pedig majd 700 millió, mert idén elindulnak azok a beruházások amelyeknek pályázati összege már a számlánkon van.

Az önkormányzat hitelkölcsönt nem vesz fel, ráadásul elmondhatjuk, hogy jelentős pénzmaradvány is van a számlánkon. Köszönhető ez a pályázatoknak, no és az elmúlt évek nagyon óvatos, átgondolt költségvetéseinek. Így a büdzsénk 42%-a állami támogatás, 32% a saját bevétel és 25% a pénzmaradványként áthozott összeg. Azt el kell mondanom, hogy a helyi adóbevételek nálunk is teljesen rámege arra, hogy az állami támogatást kiegészítsük az intézményeknél és a kötelező feladatoknál. Az utak fenntartására például kapunk az államtól 17 millió Ft-ot, ezt azonban még jó 40%-kal ki kell egészítenünk a valós költségek finanszírozására. Az óvoda-bölcsőde komplexumunk saját bevétele 19 millió Ft, ehhez kapunk 683 millió állami támogatást, ám a valódi kiadások elérik a 990 millió Ft-ot.

Az idei költségvetésből 175 millió forintot felújításra, 520 milliót pedig beruházásra sze-

retnének fordítani, céltartalékunkban most 140 millió szerepel. Nagyobb feladataink lesznek ezévből: a rég tervezett csapadékvíz-elvezetési projekt, a tűzoltóság energetikai fejlesztése, elektromos teherautó beszerzése, a közvilágítás korszerűsítése, de emellett út- és járdaépítést is terve-

zünk. Az önkormányzatok országosan alulfinanszírozottak, a testületeknek maguknak kell kiegészíteni a kapott összegeket, ami ha nálunk valamivel eredményesebben is megy, azért a legtöbb környező településnek óriási küzdelem árán sikerül csak.

Veszélyben lehet az önkormányzati rendszer?

Válságköltségvetés 2023-ra

Intézményeink eddigi gazdálkodási keretét próbáltuk megtartani, a dolgozóknak fizetésemelést adni, s végül a kasszában annyi maradt, amennyi a biztonságos működésre elég a településnek – fogalmazott a téma kapcsán **Dunabogdány** első embere. **Schusztér Gergely** elmondta, idén **alig 655 millió forintból gazdálkodhatnak.** A szabadon felhasználható keret 15 millió forint, és ugyancsak tavalyról érkezik még az iparüzési adó, amelynek összegét nyáron ismeri meg a testület, s ősszel juthat a pénzhez.

– Ennyit egy családi házra is gyorsan el lehet költeni, nem beszélve egy településről. **A cél ezért nekünk elsősorban a biztonságos működés, mert az bizonyos, hogy fejlesztésre, beruházásra nem is gondolhatunk.** Sajnos ebben a pályázatok sem jelentenek segítséget, hiszen mire megkapjuk a pénzt, már mindennek többszörösére nőtt az ára, az infláció valósággal elrohan mellettünk. Így hát amit elnyerünk, azt erősen ki kell egészíteni, s ez már nem annyira kedvező. A pályázatok helyett biztonságos, kiszámítható finanszírozás mellett voksolnék. **Ha nem változik a helyzet, a kötelező ellátások is veszélybe kerülhetnek** nálunk és még sok településen.

Az önkormányzat kötelező feladatként üzemelteti a hivatalt, az óvodát, a művelődési házat, az orvosi és ügyeleti ellátást. Utóbbi, amely Tahiban hét település közreműködésével létezik, a hírek szerint átvesszi az állam. Azt, hogy ez mennyire jó döntés, csak az idő mutatja meg. En az önkormányzati működést látom jobb megoldásnak, természetesen tisztességes önkormányzati finanszírozás mellett.

Egy másik, számunkra fontos ügyben, a

bogdányi uszoda kapcsán nemrég levélben fordultam **Vitályos Eszter képviselő asszonyhoz**, és kértem, hogy a szentendrei uszoda mellett **a bogdányi tanuszodát is támogassák a környékbeli gyerekek oktatása érdekében.** A település ugyanis képtelen ezt finanszírozni, elég, ha az energiaárak növekedését nézzük, ami a sportlétesítményben 7-ről 35 millió Ft-ra nőtt. Energiahatékonysági beruházásra nincs pénzünk, nagyobb fejlesztésekre nem is gondolhat a testület, hitelt nem vehetünk fel, maga az épület korszerűsítése pedig 50-100 millióba kerül. **Öt környékbeli település ovisai és diákjai jártak korábban hozzánk, de 2022. szeptembere óta nem tudtunk kinyitni!**

Infrastrukturális fejlesztésekre egyébként sem látok semmilyen lehetőséget, pedig nagy szükség volna rájuk. **7,6 millió Ft-ot kapunk a művelődési házra, amelynek költségvetése 30 millió, az óvoda működtetésére 131 millió Ft érkezik, de 170-be kerül.** A kiegészített összegekkel **az önkormányzatok – saját adóbevételekből – valóban már a kötelező működést finanszírozzák.** *A mostanit ezért válságkezelő vagy inkább válságköltségvetésnek nevezhetnénk*, amelyet bármilyen nem várt fordulat, mondjuk egy árvíz is tökéletesen felboríthat.

Egy 3400-as lélekszámú településre ugyanis **655 millió forint szinte semmi.** Ugyanakkor elmondhatjuk, hogy még hitelfelvételre nem kényszerültünk, sőt egy tízéves hitelünket most törlesztettük le. Közterhet nem emeltünk, az építményadóhoz nem nyúltunk, pedig sok helyen már rákényszerültek. Én azonban azt gondolom, **nem az emberektől kell többet elvenni adó formájában, hanem tisztességes finanszírozást kell biztosítani az önkormányzatok részére. Másképp az egész önkormányzati rendszer nagy veszélybe kerül.**

Pilis-dunapress/C.D.

Válasz van, megoldás nincs!

A 2008 óta Budakalászon végződő M0 óriási gépjárműforgalmat terel a város szűk útjaira. A 10-es útig tartó szakasz megépítése régóta kiemelt közérdek, a beruházás tizenegy éve nemzetgazdasági szempontból kiemelt, de még a tervek sem készültek el. Tavaly decemberben lezárták az évek óta húzódo tervezési tendert, eredményt hirdettek, és megkötötték a szerződést. **Az építészirodákkal kötött megállapodás azonban csak a szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre állása esetén lép hatályba. A Kormánynak júniusig kell döntenie a közel 4 milliárd forintnyi forrásról, különben a szerződés megszűnik, és további hosszú éveket csúszik a beruházás.**

A Budakalászt északról elkerülő út megépítése tavaly már belátható közelségbe került, de a kivitelezői közbeszerzési eljárást végül pénzhány miatt eredménytelennek nyilvánították. Budakalász polgármestere január végén, a képviselő-testület egyhangú támogatásával levélben fordult Lázár János miniszterhez, kérve, hogy a város

számára fontos északi elkerülő, valamint az M0 északi szektor előkészítése a pénzügyi nehézségek ellenére folytatódjon. Az Építési és Közlekedési Minisztériumból érkezett válaszlevélben Nagy Bálint államtitkár elismeri ugyan a kérések jogosságát, ugyanakkor a Kormány háborús helyzetre hivatkozó döntése alapján a beruházások felfüggesztéséről tájékoztat. A folytatással kapcsolatban konkrétumot nem említ, úgy fogalmaz: **„Jelen szűkös forrásbiztosítási lehetőségek mellett a fenti, stratégiaileg fontosnak tekintett beruházások megvalósítását szükséges mérlegelni és időben újra ütemezni.”**

Azért, hogy a Kormány a Budakalászt elkerülő útak megépítése érdekében tegye meg a szükséges lépéseket, a 2011 Egyesület a közelmúltban kiadványt jelentetett meg és lakossági petíciót is indított. Aki egyetért a Lázár János miniszternek címzett kérésekkel, az alábbi linken támogathatja a kezdeményezést:

https://www.peticiok.com/m0_elkerulo_2011egyesulet_budakalasz

Sürgető a szentendrei volt szovjet laktanya kármentesítése!

Budakalász, Pomáz és Szentendre polgármesterei 2020-ban közösen kérték a belügyminisztertől a Dera-pataktól északra lévő ipari övezet és szentendrei volt szovjet laktanya területének mielőbbi kármentesítését. Budakalász és 13 másik környékbeli település ivóvíze a közeli kutakból származik, ezért volt fontos a mielőbbi beavatkozás! Egy kormányrendelet március elején nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította a kármentesítést. Az eljárás a kilencvenes évek végén egyszerű már megtörtént, ám a laktanya közelében levő vízbázison újra szennyezést találtak. A mérések során rákkeltő és idegrendszeret károsító mérgező anyagokat is kimutattak a felszín

alatti vizekben, emiatt a kutak egy részét le is kellett zárni.

Fülöp Zsolt, dr. Göbl Richárd és Leidinger István polgármesterek két és fél éve arra hívták fel **Pintér Sándor** belügyminiszter figyelmét, hogy szakértők 2018-ban jelezték: a veszélyes talajszennyezés terjed, öt év alatt elérheti a többi víztermelő kutat is. **A március 7-én megjelent kormányrendelet** értelmében az összes közigazgatási hatósági ügyet mostantól gyorsítva kell intézni. Így a több évtizedes várakozás után még időben megtisztulhat dunakanyari települések ivóvízellátását szolgáló **Szentendre Déli Regionális Vízbázis** a klórozott szénhidrogének miatt.

Forrás: budakalasz.hu

Tavaszi múzeumi nyitány Szentendrén

Március végétől sorra kinyíltak a Ferenczy Múzeumi Centrum kiállítóhelyei a téli időszak után. Megújult terekkel, múzeumshoppal, konferenciateremmel nyitott kaput a Ferenczy Múzeum és a MűvészetMalom. **Szobrászat, festészet, fotóművészet, régészet a palettán, klasszikus és kortárs alkotók művei a tárlatokon.** Készülünk a különleges művészeti utazásokra. Téli a magas energiaárak miatt csak hétvégenként lehetett látogatni néhány kismúzeumot Szentendrén. Ennek ellenére is fantasztikus kiállításokkal indult a szentendrei FMC éve, és a folytatás még ígéretesebb.

Január végén hiánypótló **gyűjteményes szobrászati kamarakiállítás nyílt** a Kmetty Múzeumban, februárban, a Képtárban a **BME Építésztechnológiai Kar Középülettervezési Tanszék 250 hallgatójának terveiből** nyújtottak válogatást.

A tavaszi nyitás rengeteg újdonságot tartogat: megújult terekkel nyílik meg a Ferenczy Múzeum és a MűvészetMalom. A Ferenczyben **ISBN művészeti szakkönyvbolt és múzeumshop,**

Az FMC udvar felőli bejárata

a MűvészetMalom közép-szárnának felújításával egybefüggő, impozáns **kiállítóter, múzeumpedagógiai foglalkoztató és konferenciaterem nyílik.** Elsőként a Múzeum ereje

szakmai konferenciának adott és az **Árpád népe** régészeti konferenciának ad helyet a MűvészetMalom felújított, közép-szárnnya. A Magyar Nemzeti Múzeum és a Ferenczy Múzeumi Centrum szervezésében létrejövő konferencia a magyar honfoglalás kor kutatásának legújabb eredményeit mutatja be neves előadók meghívásával. A konferencia a **Tarsolyemlecek – A honfoglaló elit kincsei** című kiállítás hivatalos kísérő eseménye. **Kortárs alkotókat bemutató,** különleges **tárlatok** nyílnak ebben az évben is az **IKON és a PhotoLab** kiállítóterben. Áprilistól újra látható **Vajda Lajos művészeti öröksége** a Vajda Múzeumban, májustól láthatjuk **Czóbel Béla újrendezett kiállítását** a Czóbel Múzeumban, júniusban **Barcsay Jenő** régóta várt **tárlata nyílik** meg a Kmetty Múzeumban, és a tervek szerint, össze ismétel találkozhatnak a látogatók **Kerényi Jenő alkotásaival.**

A FERENCZY MÚZEUMI CENTRUM TAVASZI KIÁLLÍTÁSAI

A tökéletesség pillanatai – Gyűjteményes szobrászati kamarakiállítás **2023. 04. 23-ig,** szombat és vasárnap, 14–16 óra között látogatható a Kmetty Múzeumban (Fő tér 21.)

A GYŰJTEMÉNY (1900-2022) – válogatás a Ferenczy Múzeumi Centrum képeiből **2023. 03. 26. – 2028. 03. 26-ig,** csütörtöktől – vasárnapig, 10–18 óra között látogatható a Ferenczy Múzeumban (Kossuth L. u. 5.)

Hajdú László kiállítása 2023. 04. 06. – 06. 25-ig látogatható az IKON – Szentendrei Képtárban (Fő tér 2-5.)

Reproductio–Regös Benedek kiállítása 2023. 04. 07.–06. 04-ig látogatható a PhotoLab – Vajda Múzeumban (Hunyadi u. 1.)

Árpád népe – Régészeti konferencia 2023. 04. 13. – 04. 15., MűvészetMalom (Bogdányi u. 32.)

Tarsolyemlecek – A honfoglaló elit kincsei.
Megnyitó: **2023. április 13. 18:00. 2023. 04. 14. – 09. 17-ig** látogatható a MűvészetMalomban.

Vajda, a próféta – Vajda Lajos és az Európai Iskola 2023. 04. 30. – 10.01-ig látogatható a Vajda Múzeumban (Hunyadi u. 1.)

A mi kertünk – könyvbemutató

Közel százán gyűltek össze a szentendrei Parti Medve könyvesbolt előtt április 2-án 11 órakor a Városház téren. A megszokottól eltérően most nem nagyszervezőknek, ünnepségnek volt helyszíne a valamikor még a mentőállomásnak is helyet adó óvárosi tér, ezúttal **Megyeri Annamária A mi kertünk** című új könyvének bemutatójára érkeztek az író barátaival, illusztrátorai és kerttervező munkájának kedvelői. A meglepően nagyszámú érdeklődő között felbukkant számos babakocsi jelezte, a kisgyermekes anyukákat is érdekli a kertészkedés. A szerző és illusztrátor

Könyvbemutató és dedikálás a Parti Medve előtt

dék, kis családi zöldszécske kert és játszótér is. A mindehhez praktikus tanácsokat is nyújtó könyv egy készülő sorozat első darabja, amelyet szerzője dedikált is a helyszínen.

A könyv szerkezete úgy épül fel, hogy három-öt oldal szakmai tartalom után egy-két oldalnyi mesebetét következik, melyeket gyerekeknek szóló képi világ egészít ki. Így e különleges kötet egy tutorial youtube csatornára is hasonlít, amely lépésről lépésre tanítja meg a nézőket, érdeklődőket arra a tevékenységre, amelyre régóta vágytak.

A kiállítás alap gondolata: megmutatni, hogyan látják, milyen művészi eszközökkel mutatják meg Szentendrét a 20. és 21. század művészei. Az első két teremben a **szentendrei művészeket, a Ferenczy-családot,** a Nagybányai Művésztelep után Szentendrén létrejött **Szentendrei Művésztelep** alkotóinak munkáit mutatják be. A harmadik teremben **Kaszás Tamás** **installációi Vajda Lajos montázsaira reflektálnak,** a következő termekben **Vajda Lajos követőinek munkássága** látható, majd **konstruktivisták** **alkotásai** következnek. Külön szekció foglalkozik **a '80-as évek underground művészeivel.** **Napjaink gyűjteményezési irányait** mutatja be az utolsó szekció, ahol a Szentendrei Grafikai Műhelyben készült szitanyomatok láthatók.

Az alkotásokban való elmélyülést a korabeli újságcikkek, érdekességek, videók könyvnyitják meg, ez utóbbiak szövegét a József Attila-díjas **Kemény István** írta.

Az ötéves tárlatot időszakonként újrendezik, a képzőművészet mellett a Ferenczy Múzeumi Centrum gazdag

A GYŰJTEMÉNY

A Magyar Génius Program keretében a fenti címmel nyílt **különleges kiállítás a Ferenczy Múzeumi Centrumban** A szentendrei múzeum egyedi álló, több mint tízezer darabból álló képzőművészeti gyűjteményéből **válogató tárlat olyan kiemelkedő műveket mutat be, melyek már régóta nem szerepeltek kiállításon, valamint a gyűjtemény új szerzeményeiből nyújt válogatást.** Egyidejűleg láthatunk alkotásokat napjaink kiemelkedő kortárs képzőművészeitől és a 20. század meghatározó szentendrei alkotóitól. A kiállítás célja, hogy elrugaszkodjon a múzeumok tradicionális művészettörténeti témák vagy izmusok szerinti osztályozásától, helyette új felfedezések és váratlan kapcsolatok sokaságát kívánja nyújtani.

helytörténeti, irodalmi, néprajzi és régészeti gyűjteményeivel is megismerkedhetnek a látogatók.

A Magyar Génius Programban megvalósult átalakítások a külső és belső tereket is érintették. A homlokzat új kandelábersora látványos esti fényekbe öltözteti az egykori Pajor-kúria épületét. A látogatók az utcai főkapun az épület hangu-

latos belső udvarán át jutnak az új információs pultig és a kiállítóterekbe. Megújult táblák, matricák, egyedi tervezésű piktogramrendszer fogadja a látogatókat. A kiállítóter folyosójának falain Wolsky András képzőművész A rejtőzködő rend dinamikája II. című térfestészeti munkáját láthatjuk. A közösségi terek új bútorai barátságos

ISBN könyvesbolt nyílt az előtérben

Megnyitó az Aulában

gészeti, művészeti séták.
A GYŰJTEMÉNY (1900-2022) című kiállítás 2028. március 26-ig, csütörtöktől vasárnapig, 10 és 18 óra között tekinthető meg a Ferenczy Múzeumban.

FOTÓK: DEIM BALÁZS/FMC

Családi napok az FMC múzeumaiban

Ha eljön a hónap harmadik vasárnapja, akkor **FMC családi nap!** A Ferenczy Múzeumi Centrum várja a família minden tagját: szülőket, testvéreket, nagyszülőket és unokákat. Amíg a múzeumpedagógusok a gyerekekkel felfedeznek egy-egy kiállítást, addig a szülők megtekinthetik az állandó, vagy épp időszaki tárlatokat. Változatos tematikával, workshopokkal, meghívott vendégekkel várják 10-12 óráig a résztvevőket.

GYŰJTEMÉNY-MUSTRA. Április 16. (vasárnap), 10 óra Ferenczy Múzeum, Kossuth L. utca 5.

A Ferenczy Múzeumi Centrum **KORTársalgó irodalmi sorozatának** háziasszonya, **Ott Anna** idén

tavasszal új sorozatot indít **Szentendrén, amelynek főszerzője természetesen most is a könyvek.** Anna egy-egy választott regényről beszélget meghívott vendégeivel: áprilisban Finy Petrával, májusban Krusovszky Dénessel. A két regény, amiről szó lesz – Maylis De Kerangal:

#Olvass könyvklub Ott Annával

Hozzuk rendbe az élőket, John Williams: Stoner.

„Legalább húsz éve a könyvek a leghűségesebb társaim, és egyre inkább biztos vagyok benne, hogy az olvasásnál csak egy csodásabb időtöltés létezik, ha másokkal megbeszélhetjük az olvasmányélményeinket. Ezért szervezem a könyvklubokat, hogy egy közös könyv összekapcsoljon és közösséggé formáljon minket úgy, hogy közben mindannyian gya-

rapodunk. A Ferenczy Múzeumban tartandó #olvass könyvklubok különlegessége, hogy számomra fontos kortárs írókat hívtam meg, hogy az ő kedvenc könyveiket olvassuk együtt. Gyertek és beszéljünk együtt a könyvekről!”

A Könyvklub programja:
Április 2-án, vasárnap 17:00 órakor beszélgetés Finy Petra író, költővel Maylis De Kerangal Hoz-

zuk rendbe az élőket című regényéről.

Május 7-én, vasárnap 17:00 órakor beszélgetés Krusovszky Dénes költő, kritikus, műfordítóval John Williams Stoner című regényéről.

Az eseményekre a belépés ingyenes.
Helyszín: Ferenczy Múzeum (Kossuth Lajos u. 5.)
www.muzeumicentrum.hu

<https://www.facebook.com/ferenczymuzeumicentrum>
Fotó: Deim Balázs/FMC

Tojásírástól a húsvéti locsolásig

Ismét színes programkavalkáddal várja a látogatókat **húsvétvasárnap és -hétfőn a Skanzen. Tavaszváró mulatsággal, hímes tojással, hétfőn vödörös locsolkodással kelnek életre a régi falusi ünnepek.**

A Skanzen portáin a keresztény kultúrkörhöz kapcsolódó hagyományok és a húsvéti népszokások egyaránt megjelennek, hiszen az egyházi ünnep mellett a tavaszvárásnak is ideje a húsvétot megelőző időszak.

A locsolkodás és a tavaszi mulatságok hangulatát a **mosonmagyaróvári Lajta Néptáncgyűjtés** táncosai elevenítik meg. Kézműves vásár, gólyalabasok elő-

adása színesíti a programokat. *Mesét mond Dóra Áron és Csernik Szende, zenél a Manó Swing, Juhász Réka, Bognár Szilvi és zenekara.*

Kézműves patkolt tojás

A **kézműves foglalkozások** középpontjában a hímes tojás áll. Írókázhatnak, tojást berzelhetnek a látogatók, és megcsodálhatják az aprólékos műgond-

dal készülő patkolt tojásokat. Bemutatkozik a tojásírás élő hagyománya, megismerhetnek az érdeklődők gyergyói, gyimesi, háromszéki, kárpátaljai díszítési motívumokat. Készíthetnek tojásdíszít sós-liszt gyurmából, textilcsibét, szalmanyulat vagy húsvéti kosarat is a rendezvényen.

Lesz határkerülés, locsolóvers-költés, tojásgurítás, pecsétgyűjtő játék. Részt vehetnek a látogatók **szakrális programok**on: a Skanzen felszentelt templomaiban húsvétvasárnap és hétfőn katolikus misét, református és unitárius istentiszteletet tartanak, a **Négy templom, egy ünnep** címmel vezetett tematikus túra pedig a **Skanzen templomait járja körbe. Az ünnepet megelőző héten, április 6-8. között a nagyhét szokásaival, ízeivel, játékaival hangolódik a múzeum az ünnepre.**

Ami az útikönyvből kimaradt

A Transparency International Magyarország össze gyűjtötte a közelmúltban **közpénzből megvalósított, abszurd turisztikai fejlesztések** ékes példáit, amelyekből egy **fotókiállítás** állítottak össze. Ez a kiállítás lesz látható **Szentendrén, a Barlang udvarán március 26. és április 16. között.**

Részlet a fotókiállításból

Az érdeklődők egybekel mellett megtekinthetik a híres-neves bodrogkeresztúri 40 centiméteres kilátót, a magaslessel egybeképzett nyugatszenterzsébeti buszmegállót, a felcsúti – csónakázótónak álcázott – záporátározó mellé épülő panorámateraszt, valamint az életveszélyes hatvani kerékpárpályát is. A kiállítást egy különleges tárlatvezetésen **Litkai Gergely** Karinthy-gyűjrt humorista, a Dumaszház egyik alapítója és produkciós vezetője nyitotta meg.

70 éves a mester művészeti anatómia könyve Nyomatok Barcsay Jenő rajzaiból Leányfalun

Előbb a főiskolai csontváz, majd élő modellek, férfiak és nők testének, testrészeinek, testarányainak, mozgásának módszeres lerajzolása mellett rendszeresen bejárta a Bonctani Intézetbe, ahol csodálatos grafikákon rögzítette az emberi test minden porcikáját. „*Elég merész ötlet volt tőlem, hogy egy ilyen tantárgynak az előadására vállalkoztam, mert anatómiát előadni – most mondom, amikor már túl vagyok rajta – nem könnyű dolog. Először is rajzolni kell tudni, aztán pedagógiai érzék is kell hozzá, és persze tudni kell az anatómiát. (...) Szerencsém volt, mert alighogy megkezdődött a tanév, rögtön szénszűnetet rendeltek el. Gyorsan elloptam a csontvázat. (...) Otthon aztán reggeltől estig minden nap a csontváz tanulmányozásával foglalkoztam. ... a végén örültem is, hogy meg kellett tanulnom az emberi testet. Már közeledtem az ötvenedik évemhez, amikor megtanultam rajzolni.*” – emlékezett vissza kezdeti nehézségeire Barcsay a **Munkám, sorom, emlékeim** című önéletrajzában.

A közel hét éves munka eredményeit összegzi az 1953-ban megjelent **Művészeti anatómia kötet**, melyet Barcsay Jenő tankönyvnek szánt. A mű

Szönyi István festőművész 1945-ban kérte fel Barcsay Jenőt, hogy a Képzőművészeti Főiskolán a művészeti anatómia és szemléleti látszattan tárgyat tanítsa. Barcsay kiválóan rajzolt, de rendkívül szerény, emellett nagyon alapos és következetes volt, ezért – az oktatással párhuzamosan – maga is anatómia tanulmányokba kezdett.

azonban nem csak művészkörökben aratott példátlan sikert, még ebben az évben elnyerte az **„Év legszebb könyve”** kitüntetését. A korabeli kultúrpolitika által képzőművészként elutasított, „formalistának” titulált Barcsay 1954-ben megkapta első Kossuth-díját, 1955-ben pedig már az anatómia második kiadása is megjelent. A könyv méltán tette világhírrév Barcsay nevét: az elmúlt hetven év során tizenöt (angol, finn, francia, holland, horvát, japán, kínai, lengyel, német, olasz, orosz, spanyol, svéd, szerb és szlovén) nyelven jelent meg, s nem csak a képzőművészeti, de tudományos igényessége miatt több országban az orvosi képzésben is alkalmazzák. Magyarországon a Művészeti anatómia eddig huszonegy kiadást ért meg,

A Barcsay-kiállítás fővédnöke Vitályos Eszter és a Mester

dés: miért hozták létre a **Barcsay-jogörökösök, Kőnya Márta és Kőnya Ferenc** az általuk alapított **Barcsay Jenő Képzőművészeti Alapítvánnyal** együttműködve ezt a kiállítást? Mert ezek a nyomatok nem a könyv lapjainak egyszerű reprodukciói! A Szép-

művészeti Múzeum / Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében őrzik a kötethez készült eredeti Barcsay rajzokat, ezeket digitalizálta a Pigmenta Art Print Lab egy az országban egyedülálló érzékenységsű szkennelrel, majd nyomtatták ki a művészeti alkotásokra és reprodukciókra alkalmas (a festék összetételének köszönhetően 200 éven át garantáltan nem fakuló) giclée technikával, melyek eredményeként a rajzi finomságok, a grafikai tónusok, az anatómia könyvek lapjain mára már eltűnt legapróbb részletek is láthatóvá váltak. Ezért bátran állíthatjuk, hogy így, ebben a minőségben most először élvezhetjük ezeket a csodálatos műveket!

Feledy Balázs a Barcsay Jenő Képzőművészeti Alapítvány elnöke az **április 1-én nyílt kiállítás** megnyitó ünnepségén, a **35. év, 1988. április 2-án elhunyt Mesterről is megemlékezett.**

A tárlatot – melynek védnöke **Vitályos Eszter** országgyűlési képviselő – a leányfalui Ravasz László Emlékházban **április 27-ig** előzetes bejelentéssel tekinthetik meg az érdeklődők.

-kszeva-

Faluház és Ravasz László Könyvtár

Leányfalu, Móricz Zs. út 124.

04. 06. 15.00 Anya – lánya(fia) mézeskalács díszítő workshop – 6 éves kortól! Vezeti: Papp Katalin facebook.com/szivesmezes. **04. 11. 16.00** Magyar Költészet Napja -koszorúzás a **Márai Sándor emléktáblánál** (Leányfalu, Erdész utca). **17.00 KÖLTÉSZET NAPI** műsor a Leányfalui Székér Színház előadásában – Ravasz László Könyvtár kertje. **04. 14. 18.00** Bloká – filmvetítés. **Lajos Tamás** producerrel és **Seress Zoltán** főszereplővel **Juhász Zoltán** színművész beszélget – Ravasz László Emlékház. A program regisztrációhoz kötött: procultura. leanyfalu@gmail.com **04. 15. 10.00** Kerámiakészítő Alkotóműhely. Tartja: Győri Anita (keramikus iparművész). Bejelentkezés szükséges: keramiaalkotomuhely.lf@gmail.com vagy: +3670 251 8005. **04. 15. 12.00–20.00** Egészségnap. **04. 21. 18.00** Szezonnyitás a Múzeumban – **Szentendrei Fotóklub** kiállításának megnyitója. Leányfalu Hely- és Irodalomtörténeti Kiállítóhelye. **04. 22. 17.00 Turcsán Miklós festőművész** kiállítása, megnyitja Feledy Balázs művészeti író. Közreműködik: Cselei Krisztina és Cselei Tamás. **04. 29. 10.00** Kerámiakészítő Alkotóműhely. **18.00** Halper László koncert.

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

Budakalász, Szentendrei út 9.

04. 13. 17.00 Aprók tánca – Tánctanulás Hutter Anettel. **04. 14. 19.00** MANOYA (& az É.G.) koncert. Jegyek: tixa.hu. **04. 15. 18.00** Latinovits Zoltán emlékműsor – Pomázi Zoltán előadásában „Verset mondok, avagy éreztem a röplés boldogságát” Jegyek: tixa.hu. **04. 21. Föld napja – Miénk a víz, óvjuk meg!** Részletek: www.koskarolymh.hu. **04. 21. 18.00 „Előttem a természet”** – A Tájak, vadak, természet Facebook csoport közös fotókiállításának megnyitója, megtekinthető: 2023. május 22-ig. **04. 22. 14.00** Szent Korona délutánok. Információ: https://www.szentkoronaorszaga.hu **04. 27. 19.00** Tanár vagyok! És? – interaktív könyvbemutató. Jegyek: tixa.hu **04. 28. 19.00** Háromszéki Ágota kamarakonzertje. Jegyek a helyszínen kaphatók. **04. 29. 10.30** Mazsola és Tádé matiné. Jegyek a helyszínen. **05. 01. 9.00** Kevélyre fel! Túráverseny kicsiknek és nagyoknak – 6,5 km. Nevezés: 9 órától, rajt: 10 órától. Találkozási pont: Kőbányai út, Millenáris kerék.

Április 8. 9:30–12:00 Húsvéti családi délelőtt. **Április 15. 9:00–12:00** Ökokörforgás; **10:15** Polárka története – *Álmok bábsházába* társulatának zenés bábelőadása. További információk: 06 20 554 4062; **18:00** Dumaszház bemutatja: *Kirakat világ* – Lakatos László önálló estje. Jegyek a dumaszhaz.jegy.hu oldalon. **Április 22. 10:00** II. Országos Versíró-Versmondó verseny; **19:00** Apustestek koncert – retro slágerek újrátöltve, belépős. **Április 28. 10:30** Du-

na Művészegyüttes rendhagyó néprajz óra iskolásoknak. Információk: szervezes.pmhk@pomaz.hu Várjuk az iskolák jelentkezését, a helyek korlátozott számban elérhetők! Belépős. **Április 16., 23., 30. vasárnaponként 15:00-tól Nostalgia délután** a Színházteremben. **Április 23. 10:00-tól május 24-ig** Pünkösdi Tájház – kiállítás a Pomázi Örökség Tájházban (Pomáz, Kossuth Lajos utca 48.). Információ, bejelentkezés: 06 20 471 3987

Verset írok és el is mondom!

A tavaly hagyományteremtő szándékkal megrendezett Dunakanyar Versíró-Versmondó Verseny nagy sikerének köszönhetően idén ismét várják a jelentkezőket a Pomázi Művelődési Ház szervezői, immáron országosan. A verseny különlegessége, hogy lehetőséget kínál minden korosztály számára, a legfiatalabbaktól a legidősebb generáció tagjain át, hogy bemutathassák saját verseiket, alkotásaikat.

A zsűritagok tavaly már bizonyították felkészültségüket, empátiájukat, nekik köszönhetően szinte senki nem izgult és a hangulat is nagyon vidám volt a verseny folyamán. Így idén is **Kalapos Éva Veronika** író, **Nyári Darinka** színésznő, PMHK intézményvezető és **Kardos-Horváth János** zenész, dalszövegíró, a Kaukázus együttes frontembere lesznek a zsűri tagjai.

A versenyre csak saját művel lehet jelentkezni, amelyet előzetesen a versetirokeselismondom@gmail.com e-mail címre április 19-ig várnak a szervezők. Az e-mailben a nevezőknek fel kell tüntetniük nevüket, korukat és hogy honnan érkeznek. **Az esemény főszervezője és házigazdája János Ferenc** színész, író. **A helyszín idén is a Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár színházterme**, ahol a rendezvény **2023. április 22-én 10 órakor** kezdődik.

A MAGYAR KÖLTÉSZET NAPJÁRA

Borítsuk be Szentendrét költészettel 2023-ban is!

A Magyar Költészet Napja – április 11. – alkalmából a Szentendrei Kulturális Központ **A költő te magad légy!** címmel idén is felhívást tett közzé és várja a verselő kedvűek költeményeit, amelyeket a város különböző pontjain és a hivatalos Facebook oldalán fog közzétenni.

A Szentendrei Kulturális Központ a rendezvény@szentendre.hu e-mail címre várja a **saját költésű**, szakonképes, kortól, nemtől, műfajtól, terjedelemtől független műveket. A beküldött verseket belvárosi helyszíneken és buszmegállók üresen szomorkodó plakátartóiban teszük közzemlére. A Magyar Költészet Napja előtti hétvégére (április 8.) elkészül **Szentendre Verstérképe**, amelyen minden beküldött és kirakott vers helyszíne szerepel.

Április 22-én (szombat) 11:30-tól, minden beküldőnek lehetősége nyílik a saját költeménye felolvasására a Barlangban.

A Magyar Költészet Napján minden beérkezett vers megtalálható lesz a Szentendrei Kulturális Központ Facebook oldalán.

Keresd meg a verset! – a Petőfi 200 Emlékévében

A **Szigetmonostor Faluház Könyvtárának** játéka a Költészet Napjára készült. Keretében **2023. április 11-15. között 50 Petőfi verset helyeznek ki** a szervezők a Faluház és Könyvtár belső tereiben és kertjében, s arra buzdítják a jelentkezőket, hogy találjanak meg minél többet belőlük! A játékhoz tartozó **Versleltárba lehet beírni a megtalált verseket**, majd a kitöltött Versleltár **április 19-ig adható le** a könyvtárban személyesen vagy szkennelve. A legtöbb verset összegyűjtőket ajándékkal jutalmazzzák.

A játék szabályairól és minden egyéb részletről a **jelentkezők** a <https://www.facebook.com/szigetmonostor.faluhaz> vagy a konyvtar@szigetmonostor.hu címen, illetve a (26) 393 073-as telefonszámon kaphatnak további információkat.

Áprilisi megemlékezés az Áprilyban

A Magyar Költészet Napját 1964 óta ünnepeljük április 11-én, József Attila születésnapján. Ebben az évben ez a nap a tavaszi szünet utáni első napra esik, ezért iskolánkban rendhagyó megemlékezést tartunk.

Majális – Önkéntesek napja mindenkinek

A májusfa egyik legkorábbi ábrázolása – amelyen díszes szalagokkal és zászlókkal díszített fát állítanak – egy 14. századi falfestmény, amely az alsó-ausztriai Dürnstein kolostor templomában látható. Leopold Schmidt folklórkutató a májusfa eredetét tanulmányozva arra a megállapításra jutott, hogy a fa nem csak a tavasz jöttének jelképe és a termékenység szimbóluma, de a földesúr ajándéka is volt a szegényeknek. S bár ezen a májusi ünnepen még nem lesz a városnak májusfája, talán egyszer elérkezik az az idő is, amikor a szentendrei németek utódai segítségével a főtéren májusfa áll. – Bár igaz ami igaz, nálunk magasba emelkedő májusfa a Papírgyár kémenyére erősítve volt csak, az is 1938 után, amikor Büttner igazgató úr még azzal is ünnepelte május elsejét, hogy zöld ágakkal és színes szalagokkal díszített teherautó vitte az irigylt papírgyáriakat majálisozni. Az viszont történelmi tény, hogy majálisra már 1900-tól jártak a szentendrei, főképpen Sztaravodára. Persze ez még afféle zsákbanfutásos, lisztfújásos, lepényevéses ünnep volt, amelyet a mai, mobilról szemüket fel sem emelő gyerekek már nem ismerhetnek.

Most egy másik tradíció volt a szentendrei városháza számára a minta, mert ez év május elsején az Önkéntesek napját rendezik meg a Postáson. Hiszen településünkön is szép számban vannak olyanok, akik szabadidejüket, tudásukat és energiájukat mások segítésére áldozzák fel, az általuk fontosnak tartott ügyek, tevékenységek támogatására – ellenszolgáltatás nélkül.

Az önkéntesek fontos szerepet töltenek be számos területen, például a szociális munkában, az oktatásban, az egészségügyben, a környezetvédelemben, a sportban vagy a kulturális életben. Számomra az egyik, a legrégebbi szentendrei önkéntes egyesület már csak hosszú történelm okán is szívközei. Ők a mostanában kevésbé méltányolt *önkéntes tűzoltók*. Az olyan nevek, mint Leitner, Sztanya, Poppovits, Dimsits talán ma már nem ismertek, de anno mindenki tudta kik *ők*, mert *nem csak tüzet oltottak, de az árvizeknél is embereket és értékeket mentettek*. Ugyanis a tűzoltóságok történelmi feladatai között szerepelt a tűzoltás mellett az árvízi védelem és mentés is. Olyan alkalmakkor, mint az 1775-ös árvíz, amikor 167 házat és egyéb építményt pusztított el az ár, vagy az 1838-as jeges árvízkor, amikor 177 ház dőlt össze és 112 rongálódott meg Szentendrén. Ami, hogy jobban értsék, akkora veszteség volt egykor, mintha ma a Püspökmajor, a Füzespark és a Vasvári lakótelep összes háza három nap alatt odaveszne. De volt itt tüz is rendszeren, régen főképpen villámcsapás miatt, amely ledöntötte például a Keresztelő Szent János templom tornyát is.

A múltévben az *Árvácska Állattársi Egyesület, a Forgács Művészeti Társaság, a Gondozási központ, a Hamvas Béla Könyvtár, a Hód Egyesület, a Máltai Szeretetszolgálat, a Vasárnapi merőkanál, a Szentendrei lovas polgárőrök és a Tűzoltó Egyesület, valamint a Vöröskereszt* vettek részt az Önkéntesek napján. **Ez év majálisára is szeretettel várunk minden érdeklődőt**, mert a kutyasétáltatástól az online ügyintézésig, bevásárlástól közös beszélgetésig sok-sok száz módja lehet az önkéntes munkának. Lesz gulyás és más kóstolnivaló is, és persze ott lesznek a tűzoltók is gépeikkel, amelyek irigylt kedvenceink gyermekkorunk óta.

-Benkovits-

Mottónk József Attila: *Tavasz van! Gyönyörű!* című versrészlete.

*Tavasz van, gyönyörű! Jót rikkant az ég!
Mit beszélsz? korai? Nem volt itt sose tél!
Pattansd ki a szíved, elő a rügyekkel
-A mi tudónkból száll ki a tavaszi szél!*

Az alsótagozatos diákoktól azt kértük, készítsenek az idézethez kapcsolódó rajzos alkotásokat. A felsősöknek kincses ládikót készítettünk, a feladat az, hogy dobják bele egy magyar költőtől származó kedvenc idézetüket. A ládikó tartalmát több helyre kitesszük az iskolában. A folyosókon, faliújságokon, ajtókon olvashatják a tanulók a „kincseket”. Reméljük, hogy az idézetek olvasgatása közben ráéreznek arra, hogy a költészetnek van mondanivalója számukra is. Nemcsak kötelező tananyag, de szórakoztat, pihentet, gondolkodtat, fejleszti a fantáziánkat, gazdagítja a személyiségünket.

(Gyetvai Ildikó, Áprily Általános Iskola, Visegrád)

A TWMI nyertes pályázata

Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról. Az NTP-INNOV-22-0032 „Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról – élményalapú komplex tehetséggondozó program” pályázat keretében a Teleki-Wattay Művészeti Iskolában

már javában folynak a musical próbái. A táncosok, a zenészek, az énekes szereplők kisebb műhelymunkákon tanulták meg szerepeiket. Pap Katalin színművész irányításával a fiatalok március eleje óta már az összpórákora koncentrálnak, ahol minden résztvevő megismerkedhet a különleges egy-másra hangolódással, ami egy színdarab bemutatásának alappillére. A szereplők tehetséges fiatalok, akik a színdarab tanulásokor használhatják a művészeti iskolában a jazz zene, a moderntánc és a hangtechnika órákon elsajátított képességeiket, de saját határaikat is feszegetve kipróbálhatják magukat a színművészetben is.

A királynő, aki ellopta a napot. Az NTP-INNOV-22-0027 azonosítási számú „Rendezzünk saját mesét!” – a Zenés Diákszínpad komplex tehetséggondozó programja” pályázat keretében a Teleki-Wattay Művészeti Iskola színjáték szakos tehetséges növendékei saját ötleteik alapján Somhegyi György színművész vezetésével maguk írják egy mesejátékot. A színdarabban zeneművészeti ágon tanuló növendékek is közreműködnek, akik a mű hangulatához illő zeneszerzői feladatokat kapnak. „Összint tudok lenni magamhoz? Milyen maszkokat veszünk fel a mindennapi életünk során? Hogyan tudom elfogadni magamat?” Ilyen, és ehhez hasonló kérdések mentén kezdtek el közösen gondolkodni, mesét írni és próbálni a pályázatban részt vevők. A próbafolyamat külön szépsége, hogy a gyerekek improvizációit rögzítik, így nyeri el végső formáját az előadás.

A bemutató előadást 2023. április 22-én tartják az iskola hangversenytermében.

Hangszert a kézbe

A fenti címmel érkezett Pomázra az országjáró zenei játéktér és ismeretterjesztő programsorozat. A hangszerkiállítás, hangszerismerő és könnyűzenei, népzenei, klasszikus zenei oktatási bemutató esemény a fiatal korosztály figyelmét a zenélésre, a zenélés tanulásának lehetőségeire irányította rá.

A sorozat 2017 tavaszán indult, 46 városban rendezték meg, s közel 140 ezer látogatója volt eddig. A rendezvényt az NKA Hangfoglaló Program támogatásával a Hangszerek Országos Szövetsége valósítja meg, bevonva a legfontosabb szakmai szervezeteket, a legismertebb, zenei képzéssel foglalkozó helyeket, zenetanárokat és előadóművészeket.

A Hangszert a kézbe program egy életérzést hozott el Pomázra. A profi stáb a 3 nap alatt 8:30–14:00 óra között majdnem 900 szervezett látogatót, délután 14:00–18:00 között pedig közel 400 egyéni látogatót vonzott a PMHK-ba, mely az elmúlt 2 év távlatában nézve rekord nézőszámú tekinthető. Az óvodástól egészen a 8. osztályos korosztályig érkező szervezett csoportok 10 különböző témájú előadásán vehettek részt, emellett lehetőségük nyílt az egyéni látogatókhoz hasonlóan kipróbálni a kiállított hangszereket kiállítóterünkben.

Bízunk benne, hogy jól érezték magukat látogatóink, és élményekkel gazdagon távoztak erről a különleges programról. A rendezvényről készült videókat megtekinthetik a Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár Facebook oldalán.

PMHK szervezés

Millió lépés az iskoláért

Jó lenne mozogni egy nemes cél érdekében? Örömmel támogatna egy intézményt abban, hogy nyerhessen egy millió forint értékben sporteszközt? Így segíthet a térségi iskoláknak!

A Magyar Szervátültetettek Szövetsége hirdett 77 napos programot az egészséges életmód népszerűsítésére. Fontos, hogy mi felnőttek és a gyerekek is több időt töltsenek a friss levegőn sétával, sportolással. A játékban a lépésszámokat kell gyűjteni a MillióLépés applikáció segítségével, de közel hatvanféle sporttevékenység váltható át lépésekre. Az alkalmazás letöltése után meg kell adni annak az iskolának a nevét, amelyet támogatni szeretne, akár egy-egy osztály csapata is be lehet lépni. A versenyzők virtuálisan bejárhatják az országos Kékkör útvonalát. A program túrákat is ajánl, és megismerhet a látványosságokkal is. Azok az iskolák, akik minél több kört tesznek meg a kék túrán, nagyobb eséllyel vesznek részt a sorsoláson a játék végén. 100

iskola kap esélyt az 1 millió forintos díjra.

Bármelyik térségi iskolát támogathatja és bárki gyűjthet lépést, aki a MillióLépés appban kiválasztja az intézményt. Jelenleg nagy sulik vannak a verseny legaktívabbjai között. Mi azonban egy kis intézménynek, a Templomdombi Általános Iskolának gyűjtünk. Köszönjük, ha csatlakozik! Tölts le az applikációt, és jelölje meg intézményünket!

Huszár Diána
Szte., Templomdombi Általános
Iskola Szülői Munkaközösség

A Pomázi Ökokör 2019-es megalkulása óta fontos küldetésének tartja az ismeretterjesztést, az érzékelést és a szemléletformálást a környezet- és természetvédelem területén. Tapasztalatcseréken, beszélgetőkörökön, cikkeken és posztokon, példamutatáson, valamint közösségi akciókon keresztül próbálunk tenni közvetlen lakóhelyünk, Pomáz és tágabb környezetünk, a Föld zölddebé, ökológikusabbá tételében. Idén régi álmunk válik valóra, amikor nem is egy, hanem két tanösvényt adhatunk át a pomáziaknak és a városba látogatóknak.

A Pomázi Mesélő Ösvény hetedik állomását, melyet körtefa csemeté ültetésével ünnepeltünk a Pompás kertben, idén márciusban adtuk át. **Április 22-én** pedig megnyitja kapuit a **Klissza-tanösvény**, melyet játékos vetélkedő keretében vehetnek birtokba a Föld napján odalátogató iskolás csapatok és családok. Míg ez utóbbi egy klasszikus tanösvény nagy ismeretterjesztő táblákkal, a mesélő ösvény a 21. századi technológia segítségével hozza közelebb a természet kincseit és a népmeséket a kisgyermekes családokhoz. A Pomázi Mesélő Ösvény minden állomásán egy-egy, a természet- és a környezet-

A Mesélő, és a most nyíló Klissza

Pomáz ösvényein barangolhatunk

védelem témaköréhez kapcsolódó népmesét hallgathatnak meg az arra sétálók. A meséket Pomáz olyan pontjain helyeztük el, amelyek mellett nap mint nap elmegyünk, de apró csodái láthatatlanok maradnak számunkra. A mesék segítségével újraértelmezhetjük a természethez való viszonyunkat, elgondolkodhatunk a minket körülvevő környezet valódi értékéről. A Pomázi Mesélő Ösvény állomásai szabadon látogathatók, a mesék a kis tábla QR-kódjának beolvasásával

hallgathatók meg. Szeretettel ajánljuk nem csak a gyerekek, de az egész családnak is! A mesék és a helyszínek köre havonta bővül, a már látogatható állomások pontos helyéről és a kapcsolódó érdekességekről honlapunkon tájékozódhatnak.

A Klissza-domb értékes régészeti emlékeket rejt, és gazdag élővilágnak ad otthont. A pomáziak kedvelt pihenő és sétáló helye, ahol csodálatos körpanoráma tárul elénk. A Klissza-tanösvény öt állomáson keresztül mutatja be a hely természeti értékeit és hely-

Bővül a helytörténeti tanösvény

Leányfalu sétára hív!

gokat, ám ne csak az egykor itt élt irodalmi nagyságok lakhelyéről regéljenek a kihelyezett táblák, kapjon az érdeklődő új ismereteket akár a Visegrádi-hegységre vagy a dunai hajózásról is.

A falu központjában, a római őrtoronytól induló 4,5 kilométeres séta így színes, sokrétű tudnivalókkal várja az érdeklődőket. Az elmúlt hét esztendőben azonban a természet okozta károk és olykor az értelmetlenül rongálók miatt megsérültek a tanösvény táblái, feliratai. Ezen segítenek most Leányfalun, ezért szépülnek, újulnak meg a kihelyezett térké-

pek, táblácskák, amelyeken egyébként QR kód is segíti az ismeretszerzést.

A felújított, két új állomással gazdagodó, immár 15 egységből álló tanösvény május végétől várja ismét a szabadban sétálót.

történeti érdekességeit a **Vadonlesők Közössége** és a **Pomáz Barátai Társaság** szakembereinek köszönhetően. A terület már a bronzkorban lakott

volt, később a közelben vezetett a római út, de a domb tetején Árpád-kori település maradványai is előkerültek. A domb tetején állt a későbbi középkorban a Cziges udvarház. A táj – a Duna-árteréből kiemelkedő dombok – kiváló feltételeket kínált a letelepedő emberek számára. A régészeti feltárások az egykori klimatikus viszonyokra éppúgy választ adnak, mint a tájhasználatra. A táj formálta az emberi közösségeket, az emberi közösségek formálták a tájat. Bár a domboldalt lassan körülöleli a város, a sövények, ligetes facsoportok, szárazabb és nedvesebb kaszálórtekek mozaikos egysége gazdag állat- és növényvilágnak ad otthont. A Klissza-tanösvény szabadon látogatható iskolai csoportok, családok és kirándulók számára. További információért látogassanak el honlapunkra! A Pomázi Mesélő Ösvény és a Klissza-tanösvény megvalósítását a **Gyökerek és Szárnyak Alapítvány Kisváros Programja** és **Pomáz Város Önkormányzata támogatja.**

Gál Noémi, Pomázi Ökokör
www.pomaziokokor.hu
www.facebook.com/pomaziokokor

Leányfalu vezetése azt reméli, a tanösvény iránt sikerül felkelteni a kíváncsiságot, strandolni érkezők figyelmét éppúgy, mint az osztálykirándulást tervező pedagógusokét. A két-három órás kényelmes séta, avagy tantúra alatt ugyanis a diákok többek között **Móricz Zsigmondról** vagy **Gyulai Párról** is új ismereteket kaphatnak. A fiatalok emellett belátogathatnak a helytörténeti múzeumba, ahogyan a Ravasz László Emlékház és Könyvtár tereibe is.

Kíváncsiak, hogy Önök is megszeressék a számunkra oly kedves települést! A tanösvényt 2016-ban állította Leányfalu önkormányzata, tervezte és az állomások felújítását, bővítését 2023-ban végezte **Bedő Szilvia** és **Adorján András**.

Petzelt sikerek

A Szentendrén működő Petzelt József Technikum minden tanévben jó eredményeket ér el a különböző országos szakmai versenyeken. Iskolánk tanulói között sok olyan tehetséges fiatal található, akik választott szakmájukban vállalják a szakmai versenyekre készüldést és a megmérettetést.

A **X. Illéssy Gasztrokupa** versenyen tanulóink – az előző évekhez hasonlóan – idén is kiválóan szerepeltek. Több kategóriában hirdetik meg a versenyt, sok területen mutathatják meg a fiatalok rátermettségüket. Pincér és kereskedő tanulóink ezüstérmes, cukrász tanulóink kakaófestési kategóriában aranyérmes, egyéni díszmunka kategóriában ezüstérmes és bronzérmes, szakács tanulóink élő munkával bronz-

érmet nyert. Kiemelkedő iskolai teljesítményünk elismeréseként elnyertük az Illéssy Gasztro Kupa Horváth Ferenc Emlékszerleget és Vándorkupát.

A **Schnitta Sámuel Magyar Értelmi Kultúráért Egyesület** hatodik alkalommal rendezte meg országos versenyét a névadó emlékére a vendéglátó szakmákat oktató intézmények tanulói számára. Az esemény aktualitását kiemeli Schnitta Sámuel születésének 130. évfordulója. Az első fordulóban tanulóink egyszerűen teljesítettek, ezért elismerésben részesültek. Kicsit maradtak le a továbbjutó versenyzőktől, azonban értékes szakmai tapasztalatokra tettek szert.

A **Jövőt Építők Generációja Középiskolai Versenyt** immár 10. alkalommal rendezték meg azzal a céllal, hogy a fiatalok a közgazdaságtudományok különböző területein fejlődni tudjanak, és egymást segítve kibontakoztassák tehetségüket. Há-

rom fős csapatokban, az online térben indultak az első selejtezők. Iskolánk 5 csapattal nevezett a versenyre, a második forduló erős középmezőnyben zárták. A harmadik forduló ezután következik, végül a döntő zárja a versenyt, amely a Budapesti Corvinus Egyetemen kerül megrendezésre.

Büszkék vagyunk tanulóinkra, hogy éles versenyhelyzetekben megállják helyüket, méltón képviselik iskolánkat és kiváló eredményeikkel öregbítik intézményünk hírnevét. A háttérben szakmai oktatóink magas színvonalú munkája rejlik, az a hozzáadott pedagógiai és szakmai érték, amellyel a fiatalokat segítik a versenyekre készüléskor. Ezúton is köszönjük áldozatos munkájukat.

Lukácsné Németh Klára
igazgatóhelyettes

Iskolaorvossal bővült a gyógyítók csapata

Budakalász Egészségházában február 15-én kezdte meg *iskolaorvosi munkáját* **dr. Gál-Muntyán Ágnes** csecsemő és gyermekgyógyász. Feladata az óvodás korú gyerekek és az iskolások egészségi állapotának vizsgálata, követése, az alkalmassági vizsgálatok elvégzése, a közegészségügyi és járványügyi feladatok kezelése, az elsősegélynyújtás, valamint az aktív részvétel a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében és a környezet-egészségügyi feladatok ellátása. Az iskolaorvos mindezek mellett nyilvántartást vezet a gyerekekről, dokumentálja az elvégzett vizsgálatokat és a beadott oltásokat. A fiatal doktornő a miskolci Gyermekegészségügyi Központból érkezett Budakalászra.

Az első Föld napján, Denis Hayes amerikai egyetemista kezdeményezésére, 1970. április 22-én 20

millió amerikai emelte fel szavát a természetért. Ez a történelmi jelentőségű esemény az Egyesült Államokban – és az ország határain túl is – fontos változásokat hozott: az USA-ban szigorú törvények születtek a levegő és a vizek védelmére, új környezetvédő szervezetek alakultak, és több millió ember tért át ökológiailag érzékenyebb életvitelre. A napot jelenleg 175 országban tartják, hazánkban 1990 óta rendezik meg. A programokkal mindenütt a Föld természeti környezetének megóvására igyekeznek felhívni a figyelmet. Nincs ez másként Pomázon sem, ahogyan azt **Hardi Péter** alpolgármestertől megtudtuk.

– Földünk bajban van, hiszen az emberek oly mértékben használják ki és el a természeti erőforrásokat, amilyen sebességgel egyszerűen nem tud megújulni. Márpedig ha valamit „túlhasználunk”, az előbb-utóbb elfogy, vagyis szó szerint magunk alatt vágjuk a fát! Ma, társadalmunkban az emberek tekintélyes részének a fogyasztás okozza a legfőbb boldogságot. A vágyott termékek előállításához viszont hozzátartozik az erdőirtás, tágabb értelemben a biodiverzitás csökkenése, fajok kihalása, vagy épp elterjedése a többiek rovására, a klímaváltozás. Látható, hogy ökológiai katasztrófa felé sodródunk, de az a sebesség, amivel ez most történik, egyértelműen az ember felelőssége. Nem véletlenül született meg a szlogen, hogy Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan! Minden mindennel összefügg. Ha megpróbálunk helyben valamit tenni a környezetünkért, a Földért, az világméretben is kihat.

Teréz anya azt mondta, „ha mindenki elserpene a saját portája előtt, tiszta lenne a világ”. Ezt igyekszünk tenni mi is itt, Pomázon, a magunk eszközeivel. S hogy milyen eszközeink vannak? Nos, az önkormányzat támogatásával **sikerült létrehozni egy tanösvényt** (a *Klissza tanösvényről a 6. oldalon írunk – szerk*). Öt állomásán végigsétálva a gyerekek többet megtudhatnak a természetről, s ennek hatására talán

Tiszta lenne a világ, ha...

jobb használatát. Tudjuk, nem mindig lehet letenni az autót, de ha olykor mégis, azzal máris csökkenthetjük az üvegházhatást.

A hagyományos **várostartarítást** már **elkezdjük a Víz világnapján** márciusban, amikor is 550 zsák hulladékot – műanyag, papír, üveg – szedtek össze az önkénteseink, no és hatalmas mennyiségű lomot is, amelyet az önkormányzat elszállíttatott. Az akciót nem

Nagy István képviselő sem volt rest

pusztán a közösségi oldalakon, de a képviselők saját körzetükben is hirdették, így a kijelölt napon vezetésükkel igazán sokan csatlakoztak a tisztogatáshoz. Jó hír, hogy az elmúlt években csökkent a településen a hulladékhalmok, a kidobált szemét mennyisége. Nem sokkal, de annyiival mégis, ami bizakodásra ad okot. Ahol 2014-ben hatalmas mennyiségű hulladékot szedtünk össze, ott most egy konténernyi sem gyűlt össze. Ez sem kevés persze, s hozzátenném, hogy bár az önkéntesek ingyen vállalkoztak erre a munkára, a gyűjtőkonténerek szállítása bizony már súlyos pénznekbe kerül, sok millió forintot lehetne ezen is spórolni, ha környezettudatosabban élünk.

A közelgő Föld napjával kapcsolatban Pomáz önkormányzatát Peller Márton, **pilisszentkereszti polgármester** is megkereste egy javaslattal. Eszerint **a két település között a 111-es út árkát közösen teszik majd rendbe az önkéntesek. Április 22-ét** így délelőtt **az új tanösvény megnyitásával**, majd ezután **a közös akcióval teszik emlékeztetést** Pomázon.

(C.D.)

Ingatlanbérleti pályázat

Lakás vagy üzlet céljaira alkalmas ingatlant adna bérbe Leányfalu önkormányzata.

A Móricz Zsigmond út 165. szám alatti 61m² téglapületehez terasz és pince is tartozik.

Az épületgépészeti felújítást igénylő ingatlan havi díja minimum 150.000 Ft + áfa + rezsi. A pályázat elbírálásánál előnyt élvez az a pályázó, aki vállalja a minimális összeget meghaladó összegű lakbér megfizetését. A bérleti jogviszony maximum öt évre szól. A helyiség megtekinthető a pályázat benyújtására rendelkezésre álló időben a helyszínen, előzetes egyeztetés alapján. **Érdeklődni Adorján András polgármesternél a 06 70-947-40-43 telefonszámon lehet.**

A pályázatokat a Leányfalu Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán lehet benyújtani a kiírás megjelenésétől 2023. április 20-ig írásban, vagy e-mailben az ugyfelszolgalat@leanyfalu.hu címen.

A csatolandó dokumentumok: a kérelmező neve, lakcíme, elérhetősége, 30 napnál nem régebbi köztartozásmentes adózoói minőségről szóló NAV igazolás, cég esetében nemleges adóigazolás. Annak megjelölése, hogy lakás vagy üzlethelyiség céljából igényli a kérelmező bérbe venni az ingatlant, nyilatkozat a bérleti díj és az óvadék mértékének megfizetéséről, valamint az ingatlanon tervezett felújítási munkálatokról.

A pályázatot Leányfalu képviselő-testülete a benyújtási határidő lejártát követő 30 napon belül választja ki, az elbírálás eredményéről a pályázókat a polgármester a képviselő-testület döntésétől számított 15 napon belül írásban értesíti.

Bp.-Szentendre-Leányfalu-Tahitótfalu-Visegrád

Változik a vízi menetrend

Megjelent a MAHART-Passnave 2023. évi dunakanyari kirándulóhajó menetrendje, melyben már nem koradélután, hanem **17:00-kor indul vissza a hajó Visegrádról Tahin, Leányfalu és Szentendrén át Budapestre.** (Noha a Bp.–Szentendre–Visegrád menetrend még nem jelent meg, a Bp.–Szentendre–Bp. járat és a Szentendre–Visegrád körjárat menetrendjeiből ez már most is „összerakható”).

A hajójárat így elérhető lesz Zebegény felől a visegrádi körjárat, hétvégén a visegrádi Kis-Villám (i. 16:00) – bobbálya (i. 16:05) – Fellegvár (i. 16:08) – hajóállomás (i. 16:22) buszárral, s persze gyalogszerral a Pilisszentlászóló felől a Nagy-Villámon (Országos Kéktúra) az Apátkúti-völgyön (piros sáv jelzés), illetve a Spartacus ösvényen (zöld sáv jelzés) át Visegrádra vezető turistautakon.

A hajóval való hazautazás jó lehetőséget kínál a *Leányfalu strandolók*, illetve a *Szentendre nevezetességeivel ismerkedők* számára is. A turistaigényeket lefedő menetrendek, a jó csatlakozások, a kreatív túra- és programszervezést elősegítő nyilvánosság egymásra épülő egysége versenyképes alternatíva lehet a 11-es utat, s a hegyvidék parkolóit, kiindulópontjait leterhelő autós egyéni közlekedéssel szemben.

A közlekedők bíznak benne, hogy előbb-utóbb újraindul a *Bp. – Szentendre – Visegrád – Esztergom* hosszú hajójárat is, s újra forgalomba áll a dömösi rév és a hozzá kapcsolódó Dömösi átkelés vasúti megálló is.

A közbeszerzés lefolytatását követően vélhetően csak **ősszel indul meg a második ütem kivitelezése**, melynek eredményeként az **öltözőszárnyhoz igazodó, korszerű aula** várja majd a vendégeket. A legfontosabb, hogy végre az időjárás viszonyosságaitól védve tudnak várakozni a vendégek, hisz **a pénztárak előtt egy tágas előcsarnok** fogadja majd az érkezőket. A pénztárak áttervezésével pedig a belépés is jelentősen meggyorsítható.

Ezzel azonban még nincs vége a felújítások sorának, mivel egy nyertes energetikai pályázatnak köszönhetően **a termálkutat és a kapcsolódó rendszereket is felújítjuk**. Jelenleg a kút-felújításra beérkezett pályázatok bírálata folyik, melyet követően mintegy **3 hetes leállás válik szükségessé, hiszen a kút tisztítása alatt nem lesz termálvíz-ellátása a fürdőnek**. Ezen időszak alatt azonban olyan karbantartási munkálatokat is el tudunk végezni, melyekre üzem közben nem nyílik mód. **Az életm- és gyógymedencék részle-**

A Leányfürdő látványterve

túlmenő, saját forrásból elvágzendó beruházás a **gyermekmedence teljes körű felújítása**, melynek során nem csak a medence maga, hanem annak gépészeti rendszere is megújul. Bízunk benne, hogy így hosszú évekre megoldódik

ezen medence problémája, s a legkisebbek is nagyon elégettek lesznek!

A leállás alatt **kisebb felújításon esik át az úszómedence melletti, úgynevezett „kisöltöző”, és a medence új világítást is kap**. Folytatódik a terület felkészítése a nyári üzemre, az időszakosan használt eszközök karbantartása is ezen idő alatt történik meg. Természetesen fontos a **tereprendezés, füvesítés és virágosítás** is, hogy a nyári időszakban a megszokott vidám hangulattal tudjuk fogadni vendégeinket.

Mindeközben halad az **energetikai projekt további** tervezése is, hogy a jelenleg a „semmibe” vezető **árkádor végre bezáródhasson és**

vendégeink **fedett útvonalon juthassanak el a medencékhez**. Ennek az árkádsornak a másik felébe egy hőszivattyús gépház kerül, melynek révén az **elfolyó vizek energiátartalma is hasznosíthatóvá** válik, valamint ebbe a szárnyba kerül a **Watsu Magyarországi Egyesület** történt együttműködés keretében megvalósuló **terápiás medence** is.

A fürdő megújulása arra ösztönözte a **Szaunaház** üzemeltetőjét, hogy ő is jelentős felújításokat végezzen az épületrészen. Ez nem csak karbantartást, hanem **bővítést és szolgáltatásfejlesztést** is jelent. Az egyik legfontosabb, hogy a fürdőöltöző stílusához igazodóan, itt is **új külsőt öltenek az öltözők**, s így végre **zárt térben történhet majd meg az átjárás a fürdő és a szauna közt, kombinált belépő vagy kiegészítő jegy megvásárlásával**. A tervek szerint **egy új szauna is épül**, mely mind mérete, mint kialakítása révén alkalmas lesz minőségi szauna programok lebonyolítására is. A megújuló épületbe egy kávézóval kombinált aulán keresztül lehet majd közvetlenül belépni, ami szintén jelentősen javítja az ideérkezők komfortérzetét.

Balogh Zoltán ügyvezető

Termál-hírek Leányfalu

Megújulási szünet a fürdőben

Az eredeti tervek szerint már januárban folytatódott volna a **Termálfürdő központi épületének felújítása, ám forrásgondok miatt újratervezés vált szükségessé. Így az eredetileg kétszintesre tervezett aula „csak” egy szintes lesz, de így is sikerült a legfontosabb funkcióknak megfelelő helyet találni ebben a térben.**

ges felújítása mellett az összes medence általános takarítása és karbantartása is megtörténik. Ezen

FITT MAGYARORSZÁG PROGRAM

Mozgással az egészségért!

Magyarország lakosságának egészségi állapota alapvetően határozza meg nemzetünk sorsát és jövőjének kilátásait. A Fitt Magyarország Alapítvány (FIMA) által létrehozott Fitt Magyarország Programmal irányítjuk rá a figyelmét a helyben vagy regionálisan végezhető mozgási lehetőségekre. Célkitűzésünk az egészségmagartatás és az egészségtudatosság fejlesztése. Mind a fiatalok, mind a felnőtt lakosságot tájékoztatjuk, hogy milyen sok betegség előzhető meg rendszeres testmozgással, bemutatva számukra a mozgási lehetőségeket, alternatívákat, de egyben egészségdukációval is összekötjük a programok ajánlását.

A Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetemmel karöltve, tudományos kutatásaikkal alátámasztva hívjuk fel az idős lakosság figyelmét a mindennapi

mozgás jelentőségére legyen az demencia, csontritkulás vagy a reumatikus problémák megelőzése, vagy kiegészítő kezelésként. Az idős korosztály mindennapi

testedzése, gyaloglása számos rizikófaktorral küszöbölhet ki, így a mozgásra való ösztönzésük érdekében összefogunk a helyi önkormányzatokkal és civil szervezetekkel.

A **felnőtt lakosság** körében oly nagy

mértéket ölt inaktív életmód, stressz és túlsúly komoly kockázatot jelent a hazai középkorú lakosságnak, az inaktivitás, a stressz, az alváshiány, a helytelen táplálkozás komoly következménnyel jár, melyek közt olyan vezető betegségszoportok említhetők, mint a tumoros betegségek, a cukorbetegség, szív és érrendszeri betegségek és mozgásszervi betegségek. Ezek az egyre korábban jelentkező kórképek nagyrészt megelőzhetők lennének fitt és egészségtudatos életmóddal!

Soha nincs késő változtatni, így minden eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy akár a munkahelyen, akár munkaidőn kívüli, szervezett vagy egyéni formában mozgásra ösztönözzük a felnőtt társadalmat, mivel ezzel nem csupán az ő egészségüket óvjuk, hanem példát is mutatnak egyben

gyermekeknek. A jó példa útján adható tovább a gyermekeknek a helyes táplálkozás szokása. **Ösztönöznünk kell az embereket az egészséges alapanyagok vásárlására, tudatosítani kell az egészséges étrend fontosságát és újra meg kell tanítani a lakosságot az otthoni ételkészítésre.** Erről szól a Fitt Magyarország Program gastrodukációs programja.

Végezetül felhívjuk a figyelmet a mindennapi **megfelelő mennyiségű és minőségű alvásra**. A szervezetnek nélkülözhetetlen és létfontosságú funkciója az alvás, aminek hiánya számos betegség, gyerekek-nél tanulási-, magatartási zavar forrása.

Kövessék a Fitt Magyarország Program facebook oldalát azért, hogy a programokon részt tudjanak venni. Ilyen hamarosan induló program például a **FIMA Fitcast webinarium**, ahol minden korosztály érdeklődését felkeltő témákról beszélgetünk, de játékos fitt programok is várják a családokat, fiatalokat és még számos érdekes esemény készül a Pilis-Dunakanyar lakosainak.

Nagy Márta

A FITT Magyarország Alapítvány elnöke

Fitt lesz a parkban!

Megújult és ismét használható a fitnesspark

A tavasszal felfrissült Leányfalu kerékpárút melletti fitnessparkja is a Duna partján. A szabadtéri sporteszközök népszerűségéről mi sem árulkodik jobban, mint hogy a hét évvel ezelőtt, a járókelők fittségének megőrzésére létesített edzőparkot fel kellett újítani. Ez öröm az ürobmben, ami azt jelenti, hogy a családi séta, a kutyasétáltatás, a bringázás, a görkorizás során – és még sorolhatnánk a korzón megforduló népes seregletet – nem igazán van, aki ellent tudna állni, és fel ne perdülne egy kis lazításra valamelyik sporteszköze a tizenháromból. Melyekről most örömmel tudatjuk, hogy nem csak működésükben újultak, de színeikkel is csábítanak Leányfalu korzóján!

KÖZÖS DOLGAINK
KÖZÉLETI FÓRUMSOROZAT
SZENTENDREN

A RENDSZER, AMIBEN ÉLÜNK

KÖZÉLETI BESZÉLGETÉS A POSZTKOMMUNISTA RENDSZEREKRŐL

HÁZIGAZDA:
BEDŐ DÁVID
ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

VENDÉG:
MAGYAR BÁLINT
SZOCIOLÓGUS

SZENTENDRE, BARLANG KLUB
ÁPRILIS 11. (KEDD) 18.00

KIRAKATVILÁG

DUMASZÍNHÁZ

LAKATOS LÁSZLÓ
önálló estje

POMÁZ
Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár
2023. ÁPRILIS 15. SZOMBAT 18:00

Jegyek:

Jegyek előfoglalás: a dumaszinhasz.jeggy.hu oldalon kaphatók, valamint az internetes országos jegyvásárlás (www.jeggy.hu/jegyvásárlás).

ÖNKÉNTESÉK NAPJA ÉS SPORTMAJÁLIS

2023. MÁJUS 1. HÉTFŐ 10:00–15:00

Helyszín: Postás strand

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt!

 Szentendre

SEGÍTS!

HOGY SEGÍTHESSÜNK

1% ÉLET 1% ESÉLY 1% REMÉNY

ADÓSZÁM: 18675359-1-13

Szentendrei ÁRVÁCSKA
Állatvédő Egyesület

1% ÉLET 1% ESÉLY 1% REMÉNY!

Ne feledjétek, a NAV hamarosan közzéteszi az SZJA-bevallások tervezeteit, egyúttal megnyílik a lehetőség, hogy nyilatkozzatok az adótok 1%-áról. Ha szimpatikus nektek, amit csinálunk, kérjük, pár kattintással járuljatok hozzá, hogy minél több ÁRVÁCSKÁN segíthessünk a jövőben is.

 ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

MINŐSÉG **GARANCIA**

MINDEN ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKAI TERMÉK EGY HELYEN

alu-műanyag-garázs redőny,
fix-mobil-pliszé szunyogháló, napellenző,
vászonroló, relaxa, szalagfüggöny, sávroló, télisátor
Motorok, rádióvezérlések szél-fény érzékelők

KÉSZÍTÉS **JAVÍTÁS** **DÍJTALAN FELMÉRÉS**

10% AKCIÓ!

Email: info@peringerarnyekolas.hu
Telefon: 06/20/945 2115

MINDEN ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKAI TERMÉK 10% kedvezménnyel május 10-ig!

A V8 Uszoda várja Szentendre Város és környékének **NYÁRI TÁBORAIT** úszásra, fürdőzésre
A sávbérlés 4.000 Ft + ÁFA/sáv/óra. Minden belépés ára egységesen 700 Ft/fő

A Bowling Büfé és/vagy különterem használata egyszeri ételfogyasztásra, ami lehet reggeli, ebéd vagy uzsonna, másfél óra teremhasználat, egy sáv árával egyenlő. A sáv, a belépő és az étterem árának kiegyenlítése a pénztárban kártyával vagy készpénzben történik belépéskor

A V8 Uszoda és Wellness várja vendégeit a nyári szünet idején 8.00-19.00 óráig a hét minden napján. A Wellness nyáron 14.00-19.00 és hétfőig 10.00-19.00 tart nyitva

Szentendrei V8 Uszoda és Szabadidőközpont • Szentendre, Kálvária út 16/c. • www.v-8.hu

**Zenés, éjszakai fürdőzés
minden péntek és szombat este
20:00-24:00 óráig a Leányfalui Termálfürdőben!**

Belépőjegy: 4.000 Ft/fő
További információ: www.leanyfurdo.hu